

T

The Adaptation of Pongsakorn's Novel Series "Clothes" into TV Series

Jiramon Sangchai^{1*}

Received: June 8, 2017 Revised: August 7, 2018 Accepted: September 27, 2018

Abstract

The objective of this research is to study the television script adaptation techniques on the novel series "Sabphusa," "Roymai," "Qi Pao," and "Kol-kimono" by Pongsakorn and provide a body of knowledge on the adaptation of novels into television scripts. This qualitative research, the data are collected from the interview of four television scriptwriters: Mr. Yingyos Panya, Ms. Tanawadee Sathityuttakan, Ms. Nantawan Rungwongpanich, and Mr. Supahcai Sitthi-ampornphan, and the analysis of television scripts based on four novels. The results found that the television script adaption techniques based on the novel series "Clothes" by Pongsakorn begins when the scriptwriters read the novel thoroughly, select the scene that can be used in the television drama, and eliminate some parts of the novel which are unable to be broadcasted. The scriptwriters need to obtain permission from the author and producer before adapting the structure/details of a novel in order to make it appropriate to the television production. The next steps of the script adaptation process are the creation of new scenes, the analysis of important characters, the research on costumes, the creation of ghost characters to be more interesting, and the location scouting. The scriptwriters have to create a treatment before start writing a script for television drama production. The narrative storytelling also includes the flashback and the transition between past and present. The narration of all four novels are weighted differently according to how much the past time scene influences the present time scene and the flashback narrative will interrupt the story.

Keywords: adaptation, TV series, novel

¹ Innovative Communication Department, School of Communication Arts, University of the Thai Chamber of Commerce

* Corresponding author. E-mail: koojune007@hotmail.com

ก

การดัดแปลงนวนิยายชุดฟ้า ของ พงศกร เป็นบทละครโทรทัศน์

จิรมน สังข์ชัย^{1*}

วันรับบทความ: June 8, 2017 วันแก้ไขบทความ: August 7, 2018 วันตอบรับบทความ: September 27, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการดัดแปลงบทละครโทรทัศน์ เรื่อง “สาปภูษา” “รอยไหม” “กึ่งฟ้า” และ “กลกิโมโน” ซึ่งเป็นนวนิยายในชุด “ฟ้า” ของ พงศกร เพื่อนำไปสู่การนำเสนอองค์ความรู้ด้านการดัดแปลงนวนิยายมาเป็นบทละครโทรทัศน์ การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญบทละครโทรทัศน์ 4 คน ได้แก่ คุณยิ่งยศ ปัญญา คุณฐา-นวดิ สถิตยอุทธการ คุณนันทวรรณ รุ่งวงศ์พาณิชย์ คุณศุภชัย สิทธิอำพรพรรณ และวิเคราะห์เนื้อหาบทละครโทรทัศน์ทั้ง 4 เรื่อง ผลการวิจัย พบว่า กลวิธีการดัดแปลงนวนิยายจากละครโทรทัศน์ในชุด “ฟ้า” ของพงศกรผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ เริ่มจากการอ่านนวนิยายโดยละเอียด เลือกส่วนที่ใช้ได้นำมาใช้ในละคร พิจารณาตัดบางส่วนที่ไม่สามารถนำเสนอได้ ขออนุญาตเจ้าของบทประพันธ์และผู้จัดละครเพื่อปรับเปลี่ยนโครงเรื่องและรายละเอียดของเรื่องให้เหมาะสมกับการผลิตละครโทรทัศน์ มีการสร้างสถานการณ์เพิ่มเติม วิเคราะห์ตัวละครสำคัญของเรื่อง หาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องฟ้า สร้างตัวละครให้น่าสนใจ เดินทางไปดูสถานที่ในการถ่ายทำ วางโครงเรื่องย่อ (Treatment) จากนั้นจึงเขียนบทละครโทรทัศน์สำหรับการผลิตละครโทรทัศน์ การเล่าย้อนอดีต (Flashback) และการสลับปัจจุบันกับอดีตนั้น ทั้ง 4 เรื่องให้น้ำหนักในการเล่าเรื่องไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความสำคัญของเรื่องราวในอดีตจะส่งผลกระทบต่อเรื่องในปัจจุบันมากน้อยแค่ไหน การย้อนกลับไปเล่าอดีตทำให้เรื่องหยุดอยู่กับที่ แต่มีบางเรื่องจำเป็นต้องเล่าอดีตเพราะเป็นที่มาของเรื่องปัจจุบันและคนดูจะได้เข้าใจปัญหาของเรื่องด้วย

คำสำคัญ: การดัดแปลงบท ละครโทรทัศน์ นวนิยาย

¹ สาขาวิชาวัฒนธรรมสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

* Corresponding author. E-mail: koojune007@hotmail.com

บทนำ

การนำนวนิยายมาสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์เป็นวิธีที่ปฏิบัติกันอยู่มากในปัจจุบัน นวนิยายหลายเรื่องถูกนำมาผลิตเป็นละครซ้ำแล้วซ้ำอีกหลายรอบ ส่วนใหญ่ผู้จัดละครหรือเจ้าของสถานีมักเลือกเรื่องที่ได้ได้รับความนิยมจากผู้อ่านหรือนักเขียนที่มีชื่อเสียง นวนิยายชุดผ้าของพงศกรนี้มีอยู่ทั้งหมด 9 เรื่อง ได้มีการขายลิขสิทธิ์เพื่อนำไปสร้างเป็นละครแล้วทั้งหมด นับถึงวันที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนั้น ได้ถูกสร้างเป็นละครโทรทัศน์แล้ว 4 เรื่อง อยู่ในขั้นตอนเตรียมการผลิตอีก 5 เรื่อง ผู้ถ่ายถอดบทประพันธ์มาเป็นบทละครโทรทัศน์เรื่องดังกล่าว ได้แก่ คุณฐานวดี สถิตยุทธการ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “สาปภูเขา” คุณยิ่งยศ ปัญญา ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “รอยไหม” คุณนันทวรรณ รุ่งวงศ์พาณิชย์ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “กึ่งฟ้า” คุณสุธิสา วงษ์อยู่ และคุณศุภชัย สิทธิอำพรพรณ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “กลกิโมโน” ถึงแม้ว่านวนิยายทั้ง 4 เรื่องจะอยู่ภายใต้แนวคิดเรื่อง “ผ้า” เหมือนกันแต่เนื้อเรื่องก็แตกต่างกัน ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ทั้ง 4 เรื่องมีเทคนิควิธีการดัดแปลงบทที่แตกต่างกัน

การศึกษาแนวคิด เทคนิค วิธีการทำงานของต้นแบบที่เป็นนักเขียนบทละครโทรทัศน์ทั้ง 4 ท่านที่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเขียนบทละครโทรทัศน์ สามารถถ่ายทอดศิลปะการเล่าเรื่องผ่านงานการเขียนบทละครโทรทัศน์ได้ในระดับดีมาก มีผลงานการเขียนบทละครโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง มีรางวัลการันตีฝีมือการทำงาน ส่วนของวิธีการดัดแปลงบทละครโทรทัศน์จากนวนิยาย ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาศึกษาด้านการเขียนบทโดยเฉพาะเรื่องของการ “การดัดแปลงบท” นั้น เป็นสิ่งที่น่าสนใจ จึงเป็นองค์ความรู้ที่นักศึกษาและเป็นประโยชน์กับวงวิชาการและวิชาชีพนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากลวิธีการดัดแปลงบทละครโทรทัศน์ เรื่อง “สาปภูเขา” “รอยไหม” “กึ่งฟ้า” และ “กลกิโมโน” เพื่อนำไปสู่การนำเสนอองค์ความรู้ด้านการดัดแปลงนวนิยายมาเป็นบทละครโทรทัศน์

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องบทละครโทรทัศน์

บทละครโทรทัศน์ หมายถึง บทที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการแสดงละครโทรทัศน์ ซึ่งประกอบไปด้วยการเขียนอธิบายเป็นภาพ เสียง รวมถึงการแสดงท่าทางต่าง ๆ สำหรับนักแสดงและทีมงานเพื่อใช้ในการผลิตละครโทรทัศน์ องค์ประกอบของบทละคร แบ่งออกได้เป็น 6 ส่วนใหญ่ ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) ความคิด (Thought) ภาษา (Diction) เพลง (Song) ภาพ (Spectacle)

ขั้นตอนการสร้างสรรคบทละครโทรทัศน์ มีจุดเริ่มต้นจากแนวคิด (Concept) ของเรื่องซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์คิดขึ้นเองในกรณีที่เป็นบทละครโทรทัศน์แบบดั้งเดิม (Original) หรือนำแนวคิดมาจากนวนิยาย เรื่องสั้นหรือวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ในกรณีที่เป็นบทละครโทรทัศน์แบบดัดแปลง (Adaptation)

จากนั้นผู้เขียนบทละครจึงนำไปสู่การเขียนโครงเรื่อง (Plot) โดยอาจจะพิจารณาถึงแก่นเรื่อง (Theme) ไปพร้อมกันกับตัวละคร (Character) จากนั้นผู้เขียนบทจึงทำเรื่องย่อ (Synopsis) โครงเรื่องขยาย (Treatment) ลำดับฉาก (Scenario) การทำบทสนทนา (Dialogue) ในขั้นตอนของการเขียนบท (Play-Text)

2. แนวคิดเรื่องนวนิยาย

นวนิยาย คือ บันเทิงคดีร้อยแก้วที่มีความยาวไม่จำกัด สามารถพลิกแพลงกลวิธีการเขียนได้หลากหลาย ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตไม่ว่าทางกายหรือทางจิต พฤติกรรมทุกชนิดของมนุษย์สามารถนำมาผูกเป็นเนื้อเรื่องของนวนิยายได้ นวนิยายอาจจะเกิดจากจินตนาการหรือความจริงผสมจินตนาการก็ได้ (ไพโรจน์ บุญประกอบ, 2539)

องค์ประกอบของนิยาย แบ่งออกได้เป็น 5 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) แก่นของเรื่อง (Theme) บทสนทนา (Dialogue) ฉากและบรรยากาศของเรื่อง (Setting and Atmosphere)

3. แนวคิดเรื่องการดัดแปลงบท

การดัดแปลงบทประพันธ์เป็นละครโทรทัศน์นั้น เป็น 1 ใน 2 วิธีของการสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน แบ่งเป็น บทละครโทรทัศน์แบบดั้งเดิม (Original Script) กับ การดัดแปลงบทประพันธ์มาเป็นบทละคร (Adaptation)

บทละครโทรทัศน์แบบดั้งเดิม (Original Script) การเขียนบทจากโครงเรื่องซึ่งอาจจะถูกกำหนดมาจากโจทย์หรือความต้องการของสถานี ผู้จัดละคร หรือผู้ว่าจ้างว่าต้องการให้โครงเรื่องของละครเป็นไปในแนวทางใด โดยอาจจะกำหนดแนวของละคร นักแสดงนำ หรือสถานการณ์การแข่งขันทางการตลาด แนวทางที่สอง คือ การเกิดแรงบันดาลใจของผู้เขียนบทละครเอง ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้จากสิ่งที่อยู่รอบตัวของผู้เขียน เช่น ข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน หนังสือ ชีวิตของบุคคลที่น่าสนใจ ที่สามารถนำมาสร้างเป็นโครงเรื่องได้นอกจากนั้น ยังสามารถนำโครงเรื่องของละครที่ชื่นชอบหลายเรื่องมาผสมกันแล้วเขียนเป็นโครงเรื่องใหม่ ทำให้โครงเรื่องนั้นไม่ซ้ำซากและหลีกเลี่ยงการลอกเลียนแบบโครงเรื่องที่มีอยู่แล้ว

การดัดแปลงบทประพันธ์มาเป็นบทละคร (Adaptation)

การสร้างโครงเรื่อง การนำบทประพันธ์มาสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทจะวิเคราะห์โครงเรื่องของบทประพันธ์ว่ามีสัดส่วนของการนำมาใช้ได้มากน้อยเพียงใด เขียนเรื่องย่อจากบทประพันธ์นั้นโดยเป็นการเล่าเรื่องใหม่ในมุมมองของผู้เขียนบท ซึ่งอาจจะเหมือนหรือแตกต่างจากแนวคิดของบทประพันธ์เดิม แต่สิ่งที่สำคัญ คือ แก่นของเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่องซึ่งผู้เขียนบทจะคงไว้ไม่เปลี่ยนแปลง โดยผู้เขียนบทจะมีการเพิ่มเติมรายละเอียด ในกรณีที่เนื้อหาของนวนิยายหรือบทประพันธ์ไม่เพียงพอสำหรับการผลิตเป็นละครโทรทัศน์ ตัดเนื้อหาในส่วนที่เป็นบทบรรยายหรือบทพรรณนาออกแล้วเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นการกระทำของตัวละคร

การสร้างตัวละคร การนำตัวละครในบทประพันธ์มาใช้ส่วนใหญ่จะเป็นการนำตัวละครเอก หรือตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องมาใช้ในละคร การสร้างตัวละครเพิ่มขึ้นจากบทประพันธ์ เพื่อให้มีตัวละครนี้ก่อให้เกิดผลกระทบกับเนื้อเรื่องหรือตัวละครเอกก็สามารถทำได้ ส่วนการตัดตัวละครทิ้ง คือมีตัวละครมากเกินไปและไม่มีความสำคัญต่อโครงเรื่อง การรวมตัวละครคือการที่ผู้เขียนบทโทรทัศน์นำบุคลิกลักษณะของตัวละครมากกว่าหนึ่งตัวมารวมกันให้เป็นตัวละครเดียว สร้างให้มีผลหรือมีความสำคัญต่อเรื่อง แทนที่จะตัดตัวละครตัวนั้นทิ้งไปทั้งหมด ซึ่งตัวละครจะต้องมีความสัมพันธ์กับโครงเรื่อง หรือการกระทำในเรื่องเสมอ

การกำหนดเวลา ฉาก สถานที่ ผู้เขียนบทสามารถคงฉาก เวลา สถานที่เดิมไว้ได้หากไม่มีปัญหาในการผลิต แต่หากไม่สามารถถ่ายทำในสถานที่ที่ระบุไว้ในบทประพันธ์ได้ บทก็จะปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการผลิต ดังนั้นการกำหนด เวลา ฉาก สถานที่จึงมักจะซับซ้อนจำกัด และจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การดำเนินเรื่อง บทละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงมาจากบทประพันธ์ อาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเล่าเรื่องในนวนิยายส่วนใหญ่มักจะเล่าตามลำดับแต่การนำมาเขียนเป็นบทละคร อาจจะนำเรื่องหรือปมสำคัญของเรื่องมาเล่าก่อนแล้วค่อยเล่าย้อนกลับไป การเขียนลักษณะนี้ก็เพื่อต้องการดึงดูดผู้ชมให้สนใจที่จะชมละคร การเล่าเรื่องในละครที่สร้างมาจากนวนิยายผู้เขียนมักจะใช้วิธีการเล่าใหม่เพราะสัดส่วนของละครกับนวนิยายต่างกัน การเขียนบทละครในปัจจุบันจำเป็นต้องมีเหตุการณ์สำคัญในทุกตอน ในขณะที่นวนิยายนั้นจะมีเหตุการณ์ไม่กี่เหตุการณ์ก่อนจะเข้าสู่จุดวิกฤติ จุดสูงสุดของอารมณ์ และจบเรื่อง

การเขียนบทบรรยายและบทสนทนา ผู้เขียนบทมีสองแนวทางในการปฏิบัติ คือ การนำบทบรรยายและบทสนทนาจากนวนิยายมาใช้ในการเขียนบทละครซึ่งมักจะเป็นนวนิยายที่ทรงคุณค่าทางวรรณศิลป์ มีคำสำคัญหรือข้อความสำคัญที่จะตัดทอนออกไปไม่ได้ โดยผู้เขียนบทจะอ่าน นวนิยาย อย่างละเอียดและทำสัญลักษณ์ในข้อความสำคัญที่จะนำมาใช้ไว้อย่างชัดเจน เพื่อนำมาใช้ในเวลาที่มีมือเขียนบทจริงกับอีกแนวทางหนึ่งคือ ไม่ได้ใช้คำหรือข้อความจากนวนิยายนั้นเลย เนื่องจากคำเหล่านั้นเป็นคำพื้นฐานซึ่งผู้เขียนสามารถคิดเองใหม่ได้

ระเบียบวิธีวิจัย

แหล่งข้อมูล จากการวิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเอกสาร (Documentary Research)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลงานของนักเขียนและผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นวนิยายชุด “ฟ้า” จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ รอยไหม สาปภูษา กี่เพ้า และ กลกิโมโน
3. เรื่องย่อบทละครโทรทัศน์และวีดิทัศน์ละคร เรื่อง รอยไหม สาปภูษา กี่เพ้า และ กลกิโมโน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการดัดแปลงบทโทรทัศน์จากนวนิยายทั้ง 4 เรื่อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบกับการศึกษาเอกสารโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จำนวน 4 คน ได้แก่ คุณฐา-นวดิ สถิตยुทธการ คุณย้งยศ ปัญญา คุณนันทวรรณ รุ่งวงศ์พาณิชย์ และ คุณศุภชัย ลีทธิธัมพรพรรณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และเครื่องบันทึกเสียง โดยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ กลวิธีในการดัดแปลงนวนิยายเป็นบทละครโทรทัศน์ การสร้างตัวละคร การวางโครงเรื่อง การเล่าย้อนอดีต การหาข้อมูลและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงบทประพันธ์เป็นบทละครโทรทัศน์

ผลการวิจัย สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. เรื่องย่อละคร “สาปภูษา”

“ร.ต.อ.ทาวริธ” นายตำรวจหนุ่ม ต่อสู้กับผู้ร้ายจนได้รับบาดเจ็บ โดยมี “ปรีชญา” หรือ “ป๋ม” แฟนสาวคอยดูแล “โหมพิม” ชอบเดินดูผ้าร้าน ‘ตาดทอง’ จึงทำให้รู้จักกับปรีชญา ซึ่งเป็นเจ้าของร้าน ต่อมาได้ทำงานที่ร้าน เพราะผู้จัดการคนเก่าลาออก และ “มณีกัญญา” หรือ “ณิ” หุ่นส่วนร้านตาดทองอีกคน มีศักดิ์เป็นลูกพี่ลูกน้องกับปรีชญา วันหนึ่งมีชายแปลกหน้า บุกรเข้ามาในร้าน แต่กลับลึบย่ำมตกไว้หน้าร้าน ภายในพบผ้าตาดทอง มณีกัญญาถูกใจ เพราะเป็นผ้าโบราณ จึงได้นำผ้าผืนนั้นไปฝากไว้ที่บ้านของปรีชญา “เพชร” หรือ “พัต” นักร้องแบบภายใน เป็นน้องชายของมณีกัญญา อยากรู้จักกับโหมพิม เพราะเห็นว่ามีความรู้เรื่องผ้า จึงอยากจะทำให้มาร่วมงานด้วย โหมพิมย้ายมาอยู่บ้านเดียวกับปรีชญา เพราะถูกชายแปลกหน้าตามไปทางผ้าถึงบ้าน ทำให้โหมพิมและทาวริธ มีโอกาสได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น และมีที่ท่าว่าทาวริธแอบชอบโหมพิม “หมวดภาตียะ” รุ่นน้องของทาวริธ แย่งว่าเจ้าของผ้าตาดทองเป็น “ยายตลับ” เสียชีวิตโดยการถูกฆาตกรรม มีหลานสาวชื่อ “แก้วใจ” ซึ่งไม่ยอมขายผ้าให้กับมณีกัญญา เพราะไม่ชอบที่โดนดูถูก หมวดภาตียะที่แอบชอบโหมพิม อนุญาตให้เธอเก็บผ้าตาดทองไว้กับตัว เพราะกลัวว่าเก็บของกลางไว้ที่โรงพักจะทำผ้าเสียหาย

ภาพที่ 1 จากละครสาปภูษา

ที่มา: ภาพจาก twitter (<https://twitter.com/hashtag/สาปภูษา>)

“แทนไท” รู้สึกเหมือนมีพลังงานบางอย่างอยู่ในตัวไหมพิม เพราะตั้งแต่ไหมพิมย้ายมาอยู่ที่บ้านของปรีชญา รวมถึงผ้าตาดทอง ก็เกิดเรื่องราวเลวร้ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผ้าเพดานห้องนอนหล่นลงมาทับพชร พบมิดปักหน้าประตูบ้าน หรือขวดน้ำอัดลมระเบิดใส่มีมณีนกัณญา เมื่อไหมพิม เริ่มมีอาการแปลก ๆ ปรีชญาแนะนำให้เธอไปพบจิตแพทย์ ผลออกมาว่าน่าจะป่วยเป็นโรค Multi – personality Disorder (โรคบุคลิกภาพแปลกแยก) เหมือนมีหลายตัวตนอยู่ในคนเดียว มณีนกัณญาคิดว่าผ้าตาดทองอยู่ที่โรงพัก จึงแกล้งโกหกกว่าแก้วใจยินดีขายผ้าให้ตน ตำรวจหลงเชื่อจึงมอบผ้าให้ แต่ปรากฏว่าไม่ใช่ผ้าตาดทองผืนนั้น เธอโกรธมากและรู้ทันที่ว่าไหมพิมเป็นคนสลับผ้า มณีนกัณญา บุกเข้าห้องของไหมพิม หาผ้าจนเจอ ไหมพิมเห็นเข้าก็แย่งผ้ากัน จนขาดออกเป็นสองท่อน ไหมพิมอวาระวาด แทนไทจึงนำสร้อยพระมาสวมคอให้จึงสงบลง และนำผ้าผืนนั้นเก็บไว้ในห้องพระ ส่วนไหมพิมกำชับไม่ให้ถอดสร้อยพระเด็ดขาด แต่มีเหตุให้ต้องถอด เพราะเธอต้องไปเอกซเรย์ร่างกาย มณีนกัณญาพา “ม.ล.รณิ” ยายของปรีชญามาเยี่ยม “ม.ล.รตา” ยายของตนซึ่งเป็นข้าหลวงเก่าในวัง โดยนำผ้าตาดทองผืนนั้นมาให้คุณยายดู ปรากฏว่าจำได้ทันทีพร้อมเล่าเหตุการณ์ในอดีตให้ทุกคนฟัง...

“เจ้าสีเกต” หลานสาวอุปราชนครเวียงจันทน์ ถูกเกณฑ์เข้ามาในสยาม คราวสงครามเจ้าอนุวงศ์ โดยมี “นางผิว” บ่าวรับใช้มาด้วย ส่วนพ่อของเจ้าสีเกตต้องป็นใหญ่จนสิ้นชีวิต เมื่อเจ้าสีเกตโตเป็นสาว ชำนาญเรื่องการปักผ้า ทำให้ “หม่อมเจ้าหญิงโฉม” เกิดความริษยา หาเรื่องกลั่นแกล้ง และมักพูดจาถากถางเรื่องเชื้อชาติอยู่เสมอ “หม่อมทัด” เป็นขุนนางกรมพระตำรวจใหญ่ มีน้องสาวชื่อ “หญิงทิพย์” มีความสนใจในเรื่องการปักผ้า เขาเลยขอให้เจ้าสีเกตไปช่วยสอนหญิงน้อง หม่อมทัดต้องเสนาหาในตัวเจ้าสีเกต จนทั้งคู่ลักลอบได้เสียกัน จนเจ้าสีเกตตั้งท้อง ความรักระหว่างทั้งคู่เริ่มจืดจางลง หม่อมชายทัดจะไม่แต่งงานกับเจ้าสีเกต เพราะตนมีคู่หมั้นอยู่แล้ว นั่นคือ “หม่อมเจ้าหญิงฉาย” ผู้เป็นน้องสาวหม่อมเจ้าหญิงโฉม นางผิวพาเจ้าสีเกตไปพบ “ตุ๊เจ้าวงษา” หม่อมทำเสน่ห์ โดยการทำหุ่นขี้ผึ้ง มีผลทำให้ชายทัดลุ่มหลง หม่อมเจ้าหญิงโฉมมี โอกาสได้พบหม่อมทัด สังเกตหน้าตาดูหมองคล้ำ หดสง่าราศี คาดเดาว่าอาจจะถูกทำเสน่ห์ หม่อมเจ้าหญิงโฉมจึงพาน้องสาวไปพบ “สมเด็จพระมหาโมหิ” ผู้มีวิชาอาคม พระครูจึงให้ออกตามหาหุ่นขี้ผึ้งให้พบ เมื่อพบแล้วพ่อของหม่อมทัดสั่งประหารนางผิวและตุ๊เจ้าวงษา ส่วนเจ้าสีเกตขณะรอพิจารณาคดี เธอมีอาการคล้ายคนบ้า หม่อมทัดต้องการอโหสิกรรมให้กับเจ้าสีเกต โดยให้เธอทอผ้าห่มสะพัก เพื่อใช้ในงานแต่งระหว่างตนกับเจ้าหญิงฉาย เจ้าสีเกตโกรธมาก จึงทอผ้าตาดทองผืนนั้นไป สบแช่งไป จนเมื่อทอเสร็จ จึงตัดสินใจผูกคอตาย เมื่อถึงวันอภิเษกสมรส หม่อมเจ้าหญิงฉายนำผ้าตาดทองผืนนั้นมาห่มแม้พี่สาวห้ามปรามก็มีฟัง พอถึงช่วงที่ภิกษุกำลังสวดมนต์ หม่อมเจ้าหญิงฉายก็กรีดร้องโหยหวน เหมือนว่ามีใครกำลังจะทำร้าย วิ่งหนีออกจากงาน จนสุดท้ายต้องกระโดดหนีลงแม่น้ำจมหายไป หม่อมชายทัดจึงตรอมใจตายตาม หลังจากนั้นทางวังคืนผ้าตาดทองให้กับเสด็จเก็บไว้ จนมาถึงเสด็จพระองค์หญิงน้อย ทรงได้มอบให้กับ “หม่อมเจ้าหญิงจันทร์จรัสเลขา” ซึ่งเป็นพระญาติ ได้ใช้ห่มในงานวันอภิเษกสมรส ก็มาสิ้นชีวิตลงอีกคน พ่อของท่านหญิงจึงถวายผ้ากลับคืนเสด็จพระองค์หญิงน้อย “หม่อมอารีย์” เป็นนางข้าหลวงรุ่นหลัง พบผ้าตาดทองผืนนี้ก็ถูกใจ จึงทูลขอเพื่อไปใช้ในงานแต่งงาน แต่เสด็จได้ทรงห้ามปรามว่าเคยมีเจ้าสาวผู้เคยห่มผ้าผืนนี้มาก่อนต่างเสียชีวิตในงานมงคลทั้งสิ้น แต่อารีย์ไม่สนใจ ยืนยันที่จะใส่ในวันแต่งงาน จนสุดท้ายก็เสียชีวิต หลังจากนั้นเสด็จรับสั่งให้เก็บผ้าลงในหีบ สั่งให้รดา ตลับและข้าหลวงทุกคน ห้ามยุ่งเกี่ยวกับผ้าอาถรรพ์ผืนนี้อีก

ตลับ ได้พบรักกับ “สุนทร” ถึงขั้นอยากจะร่วมหอลงโลง แต่ผู้ใหญ่ไม่อนุญาต เพราะสุนทรเป็นคนไม่มีหัวนอนปลายเท้า ตลับจึงหนีตามสุนทร โดยได้ขโมยของในวัง รวมถึงหีบผ้าตาดทองมาด้วย โหมพิมกำลังจะกระโดดตึกฆ่าตัวตาย ทาวิธ พชร และปรีชญารีบเดินทางมาที่เกิดเหตุ ปรีชญาคิดว่าตนเป็นต้นเหตุ จึงยอมตายเพื่อให้เจ้าสีเกิดให้อภัย ปรากฏว่าเจ้าสีเกิดบีบคอในร่างของโหมพิม ปรีชญาจึงตรงเข้าไปช่วยปรากฏว่าเซถลาร่วงลงไปในที่กัน ดิที่จับเสาวไว้ได้ เจ้าสีเกิดรีบเหยียบมือหวังจะให้ปรีชญาปล่อยตกลงไปตาย แทนที่คิดว่าวิธีจะหยุดเจ้าสีเกิดได้ดีที่สุดคือต้องเผาผ้าตาดทองจึงเริ่มพิธีกรรม เจ้าสีเกิดกรีดร้องด้วยความเจ็บปวด ก่อนที่วิญญาณออกจากร่าง ทาวิธเข้าไปช่วยปรีชญาขึ้นมาได้ทัน ทาวิธรู้สึกผิดกับการกระทำของตน จึงตั้งใจหาฤกษ์แต่งงานกับปรีชญา ส่วนเรื่องการงานโยกย้ายจากหน้าที่สืบสวนสอบสวนไปทำด้านเอกสาร และย้ายมาอยู่คอนโดเพื่อความสบายใจของทุกคน โหมพิม ลาออกจากงานและขอย้ายกลับไปอยู่บ้านเช่า เพราะรู้สึกไม่สบายใจกับเรื่องที่ผ่านมา แต่ปรีชญาไม่อนุญาตเพราะถือว่าไม่ใช่ความผิดของเธอ อีกทั้งยังคงให้อาศัยอยู่บ้านเธอตลอดไป เพราะวันหนึ่งปรีชญาต้องแต่งงานจะได้มีคนดูแล ม.ล.รณิ แทนไท จัดกรุปัทว์พานักท่องเที่ยวเดินทางมาทำบุญที่วัดน้ำหยาด โดยมีปรีชญา พชร และโหมพิมมาด้วย เขาได้นำแล่งทองที่ถูกเผาจากผ้ามาให้โหมพิมร่วมหลอองค์พระและขอโหลกรรมกับเจ้าสีเกิด โหมพิมรู้สึกสบายใจที่ได้มาวัดนี้ จึงขออนุญาตปรีชญาถือศีลอยู่ที่นี้สักระยะก่อนจะกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในเมืองหลวง พชรดีใจที่ยังไม่หมดหวังจะขอความรักจากเธอ

2. กลวิธีการดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์เรื่องสาปภูษา

เริ่มจากอ่านนวนิยายเล่มที่จะใช้ในการดัดแปลง จุดบันทึกรายละเอียดที่ต้องใช้ในการเขียนบท ตีความตัวละครและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง โดยเฉพาะตัวละครสำคัญของเรื่อง มีการวิเคราะห์ตีความอย่างละเอียดลึกซึ้ง มีการศึกษารายละเอียดของผ้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผ้าที่ระบุไว้ในนวนิยาย

การสร้างตัวละครผี “เจ้าสีเกิด” เป็นการร่วมมือระหว่างผู้กำกับกับการแสดงกับผู้เขียนบทที่จะต้องมองเห็นภาพตัวละครนี้ในทิศทางเดียวกันและทำออกมาให้เหมือนกับสิ่งที่เขียนไป สิ่งที่สำคัญคือการปรากฏตัวของผีว่าจะออกมาในรูปแบบใด ให้เห็นทั้งตัว เห็นเฉพาะบางส่วน หรือมาเพียงแค่เสียงเท่านั้น

การเปิดตัวละครให้ผู้ชมรู้จักก่อนว่าที่มาที่ไปของตัวละครนี้เป็นอย่างไร ทำให้ผู้ชมติดตาม และอยากรู้ต่อไปว่าตัวละครตัวนี้จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร หรือสามารถไปแก้แค้นตัวละครอื่นได้สำเร็จหรือไม่ตามสูตรของละครผี แต่บางเรื่องไม่จำเป็นต้องเปิดปมที่มาของตัวละครผีให้ผู้ชมรู้แต่แรก สามารถใช้วิธีค่อย ๆ เปิดเผยปมของตัวละครนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเฉลยในตอนจบ ขึ้นอยู่กับว่าเรื่องราวของ “ผี” ตัวนั้นเล่าแบบใดถึงจะน่าสนใจ

การเล่าเรื่องแบบย้อนอดีตของละครสาปภูษา ก่อนที่จะเล่าย้อนกลับไปในอดีต ผู้เขียนบทจะต้องเล่าต้นเรื่องที่เกิดขึ้นก่อน ว่าเรื่องราวนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งปมเหตุของเรื่องนั้นเกิดขึ้นในอดีต ผู้เขียนบทจึงเลือกเล่าตอนเปิดเรื่องในภาคอดีตก่อนแล้วจึงเล่ากลับไปกลับมาระหว่างในอดีตกับปัจจุบัน สิ่งที่สำคัญในการดัดสลับระหว่างสองภาคคือ จังหวะในการเล่า เมื่อตัดกลับไปอดีตจะเล่าอยู่นานแค่ไหน ถ้าเล่ายุคเดียวยาวนานเกินไปผู้ชมจะเบื่อ แต่ถ้าตัดสลับกลับไปกลับมาเร็วเกินไป ผู้ชมก็จะดูไม่รู้เรื่อง จึงต้องควบคุมการเล่าเรื่องให้ดี มีจุดเชื่อมอดีตกับปัจจุบันจึงจะทำให้การเล่าเรื่องลื่นไหลไม่สะดุด

การเล่าเรื่องในละครเรื่อง “สาปภูเขา” ผู้เขียนบทจะต้องประคับประคองประเด็นที่สำคัญของเรื่องและตัวละครที่สำคัญของเรื่องไว้ตลอด ไม่ทำให้ออกนอกเรื่อง ต้องคงโครงเรื่องหลัก (Main Plot) จาก นวนิยายไว้ให้ได้ และการที่ผู้ชมต้องการหาคำตอบในเรื่อง เพื่อตอบคำถามที่ผู้ชมค้างคาใจ ในการเขียนบทต้องเก็บประเด็นตรงนี้ไว้ให้ได้ เพื่อให้ผู้ชมตามดูคำตอบที่ต้องการ นอกจากนั้น ผู้เขียนต้องจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ และสร้างโครงเรื่องย่อยให้สอดคล้องประสานเป็นเนื้อเดียวกันกับโครงเรื่องหลัก เมื่อตัวละครมีเส้นเรื่องและภารกิจชัดเจน ผสมกับโครงเรื่องของนวนิยายที่ติดยุแล้วทำให้ผู้เขียนบททำงานต่อได้ง่ายขึ้น

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เขียนและกำหนดฉากที่เกิดขึ้นในเรื่อง โดยที่มผลิตจะนำบทละครไปดำเนินการผลิตต่อตามขั้นตอน เรื่องสาปภูเขามีฉากสำคัญที่เกิดขึ้นในสองยุคสมัย ได้แก่ สมัยปัจจุบันและช่วงย้อนอดีต ในการผลิตละครเรื่องนี้ในส่วนของตอนเปิดเรื่องจะแตกต่างจากในนวนิยายเพราะมีการย้ายบางฉากเพื่อมาเล่าเรื่องให้ผู้ชมสนใจก่อนในตอนแรก จากนั้นจึงค่อยเล่าเรื่องตามลำดับและมีการสลับฉากไปยุคอดีตบ้างและกลับมาปัจจุบันบ้างตามเส้นทางการดำเนินเรื่อง

ตารางที่ 1 การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง “สาปภูเขา” เป็นบทละครโทรทัศน์

หัวข้อ	องค์ความรู้
การวางโครงเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดบันทึกรายละเอียดที่จำเป็นต้องใช้ในการเขียนบทหลังจากอ่านนวนิยาย - การปรับเปลี่ยนโครงเรื่องสามารถทำได้ แต่ต้องเก็บแก่นของเรื่องไว้ - การเพิ่มบทนำ/บทส่งท้ายทำให้เรื่องสมบูรณ์แบบ - การเพิ่มบทนำเพื่อให้รู้ที่มาของเรื่อง รู้จักตัวละคร - การตีความตัวละครสำคัญอย่างละเอียดลึกซึ้ง - การเปิดเรื่องต้องทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจ - การเล่าเรื่องไม่จำเป็นต้องเล่าตั้งแต่ต้นจนจบ สามารถสลับลำดับการเล่าได้ - การวางโครงสร้างของเรื่องที่ดีจะทำให้ละครเรื่องนั้นสนุก
การเล่าย้อนอดีต (Flashback)	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดสัดส่วนเรื่องในปัจจุบันและอดีต - การกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการเล่าเรื่องอดีตและตัดกลับมาปัจจุบัน - การออกแบบจุดเชื่อมอดีตกับปัจจุบัน
ตัวละครผี	<ul style="list-style-type: none"> - การปรากฏตัวของตัวละครผีบ่อยเกินไปทำให้ผีไม่น่ากลัว - การปรากฏตัวของตัวละครผีให้เห็นเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งทำให้รู้สึกน่ากลัวกว่าเห็นหมดทั้งตัว - ความน่ากลัวของละครผีอยู่ที่การปรากฏตัว รูปลักษณ์ และจังหวะที่เหมาะสม
การหาข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - การหาข้อมูลเกี่ยวกับผ้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผ้าในเรื่อง
อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - การประสานงานกับผู้กำกับการแสดงเกี่ยวกับบทละครที่เขียน

3. เรื่องย่อละคร “รอยไหม”

“เรริน” อาจารย์สอนวิชาทอผ้า ใช้สิทธิ์ลาพักร้อน 1 เดือน เพื่อพักผ่อนที่เมืองหลวงพระบาง เพราะต้องการหนี “ธนิชทร์” คู่หมั้นหนุ่ม ที่หลอกเธอเข้าโรงแรมฆ่าตัวตาย โดยพักที่เกสต์เฮาส์ ‘วันวิสา’ เจ้าของบ้านพักคือ “แม่หญิงวันดารา” เป็นนักพัฒนาท้องถิ่น วันหนึ่งเรรินกำลังเลือกซื้อของที่ระลึก เจอกลุ่มฝรั่งนักท่องเที่ยวแพะโลม เคราะห์ดีที่ “สุริยวงศ์” เจ้าของร้านอาหารฝรั่ง ‘The Chang’ เข้ามาช่วยไว้ได้ทัน สุริยวงศ์เลยถือโอกาสนำเที่ยว พาเธอขึ้นยอดเขาพูสี ไปนมัสการพระธาตุ เรรินรู้สึกผูกพันกับสถานที่ ทั้งที่เพิ่งมาเป็นครั้งแรก สุริยวงศ์ชวนให้เรรินไปพบ “หม่อมบัวเงิน” ผู้เป็นย่า เพราะเห็นว่าเธอชื่นชอบการทอผ้า แต่เดิมหม่อมบัวเงินเป็นสะใภ้เจ้าหอหน้าองค์สุดท้าย เคยดูแลเกี่ยวกับพระภรรยาของเจ้ามหาชีวิต เมื่อหม่อมบัวเงินพบเรริน ถึงกับตกใจ เพราะรู้ทันทีว่า “เจ้าหญิงมะณีริน” ได้กลับชาติมาเกิดใหม่ เรรินเดินชมผ้าทอที่พิพิธภัณฑ์ฯ โดยมี “ไหมแม” เจ้าหน้าทีคอยดูแลต้อนรับ ไหมแมเล่าตำนานเรื่องผ้าที่ทอไม่เสร็จของเจ้าหญิงองค์หนึ่ง แต่กลับเสียชีวิตไปเสียก่อน หลังจากนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ผ้าผืนนั้นจึงถูกเก็บซ่อนไว้ในห้องเก็บของ เรรินขอร้องให้ไหมแมพาไปดู และได้แอบทอผ้า ไหมแมรีบสั่งห้ามเพราะถือเป็นกลางร้าย แต่เรรินตั้งใจว่าจะแอบเข้ามาทออีก เพราะจะทำภารกิจสุดท้ายของเจ้าหญิงมะณีรินให้สำเร็จ

“วงพระจันทร์” เจ้าของร้านอาหาร ‘เลอลาว’ หึงหวงสุริยวงศ์ จึงออกอุบายให้เขาชวน เรรินไปร่วมงานบายศรีสู่ขวัญเทศกาลปีใหม่ ซึ่งเธอมีแผนการ ภายในงานเรริน พบ “ยายคำเที่ยง” เรียกเธอว่า ‘เจ้าริน’ ดีใจที่เธอกลับมาทวงสิทธิ์อีกครั้ง พร้อมเตือนให้ระมัดระวังตัว และในคืนนั้นเอง ยายคำเที่ยง ถูกผีอ๊้อมฆ่าตาย แต่ก่อนที่จะหมดลม เธอได้แอบซ่อนถุงผ้ากำมะหยี่ถุงหนึ่งไว้หลังกรอบรูปของตัวเอง เรรินได้รับถุงผ้ากำมะหยี่ด้านในบรรจุ *ปิ่นปักผมทองคำลายดอกกลิ่นหอม และกุญแจทองเหลืองดอกหนึ่ง* เรรินมั่นใจว่าต้องเป็นกุญแจที่สามารถไขเข้าไปในห้องเก็บผ้าที่ทอไม่เสร็จ

เรรินแอบเข้ามาในห้องเก็บของก่อนที่พิพิธภัณฑ์จะปิด เริ่มลงมือทอผ้า ด้านข้างฝาผนังมีกรอบรูปภาพสีน้ำม่นวาดเป็นลวดลายอาคารเก่า ปรางค์เป็นร่างวิญญานของเจ้าศิริวัฒนาเดินออกมาจากรูปภาพ เรรินไม่รู้สึกลัว พร้อมได้พูดโต้ตอบหลายเรื่อง เมื่อเห็นว่าตึกมากแล้วเรรินจึงรีบออกจากพิพิธภัณฑ์ เป็นจังหวะเดียวกับผีอ๊้อมเข้ามาย่ำเท้า แต่สุริยวงศ์ มาช่วยไว้ได้ทัน หลังจากนั้นเขาพาเธอไปสะเดาะเคราะห์ พระสงฆ์รูปหนึ่งมอบเหรียญอุทิศตัวให้เธอป้องกันตัวหากหลังจากนั้นเรรินก็ยังคงแอบเข้ามาทอผ้าอยู่บ่อยครั้ง เจ้าศิริวัฒนาได้สร้างนิมิตให้เธอได้เห็นเรื่องราวในอดีต...

เมื่อประมาณ 70 ปีก่อน “เจ้าหญิงมะณีริน” เป็นพระคู่หมั้นของ “เจ้าศิริวัฒนา” เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างล้านนา กับล้านช้าง เจ้าหญิงมะณีรินถูกส่งตัวมากับ “คำเที่ยง” บ่าวรับใช้ ซึ่งเจ้าศิริวัฒนา ก็มี “เจ้านางบัวเงิน” เป็นคู่ร่วมหลับนอนอยู่แล้ว ในระหว่างรอกการอภิเษกสมรส เจ้ามหาชีวิตสั่งให้เจ้านางบัวเงินเป็นพระพี่เลี้ยงของเจ้าหญิงมะณีริน “นางแม่ย์” บ่าวรับใช้ จึงได้ร่วมคิดแผนการกลั่น แกล้งสารพัดหนึ่งในนั้นคือการเป่าหูเจ้าศิริวัฒนาว่า “เจ้าศิริวงศ์” น้องชาย แอบชอบพอกอยู่กับเจ้าหญิงมะณีริน ทำให้ผู้เป็นที่เริ่มระแวง หลังจากนั้นนางแม่ย์ถูกฆ่าตาย เพราะแผนการที่ทำให้เจ้าหญิงมะณีรินถูกรังแก หากเจ้านางบัวเงินได้เลี้ยงผีอ๊้อมไว้ใช้งาน

ในงานพระราชพิธีปีใหม่ เจ้าศิริวงศ์ได้นัดแนะให้เจ้าหญิงมะณีรินออกมาพบ เพื่อมอบปันปักผมแทนใจว่าจะรักเธอตลอดไป หากเจ้าศิริวัฒนามาพบเข้าเสียก่อน จึงเกิดการต่อสู้ จนเจ้าศิริวงศ์ได้สิ้นชีวิต เจ้าศิริวัฒนาสั่งให้เจ้าหญิงมะณีรินทอผ้าเพื่อที่จะใช้ในงานอภิเษกสมรส เธอยอมทำแต่โดยดีเพราะถือว่างานวันนั้นจะเป็นวันตายของเธอ ทอได้ 3 วัน 3 คืน ไม่ยอมกิน ไม่ยอมนอน เมื่อเจ้านางบัวเงินบังคับให้กินอาหารก็ไม่กิน จนทะเลาะกันศีรษะของเจ้าหญิงมะณีรินกระแทกที่ทอผ้าจนเสียชีวิต เจ้าศิริวัฒนาเสียใจจากจนตรอมใจตาย...

ภาพที่ 2 จากละครรอยไหม

ที่มา: ภาพจากเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

(<https://www.thairath.co.th/novel/roimai/synopsis>)

ธนิทร์ตามมาอาละวาดหาเรรินที่เกสต์เฮาส์ สามีมของแม่หญิงวันดารเอาไม่ไหวดี เขาจึงยอมล่าถอย ธนิทร์ได้พบหม่อมบัวเงิน และวงศ์พระจันทร์ จึงรู้ว่าทั้งเขาและวงศ์พระจันทร์ต่างตกอยู่ที่นั่งเดียวกัน หม่อมบัวเงินหลอกล่อให้ธนิทร์ ดื่มชาที่มีเส้นผมของอีมัย หวังจะใช้ธนิทร์เป็นเครื่องมือ พร้อมบอกว่า เรรินมักจะแอบเข้าไปที่พิพิธภัณฑ์ ให้ลองไปหาตัวที่นั่น เรรินทอผ้าเสร็จพอดี เป็นจังหวะเดียวกับวงศ์พระจันทร์และธนิทร์เข้ามาพบที่ห้องเก็บของ ธนิทร์จึงได้โอกาสลากตัวเรริน พาขึ้นเรือ และรีบออกจากฝั่งมุ่งตัดสายแม่น้ำโขง หม่อมบัวเงินเดินออกจากแก่งเรือ ทั้งดำทอต่อว่าเรรินด้วยความแค้น พร้อมสั่งธนิทร์ให้ลากตัวเรรินไปถ่วงน้ำ เรรินนึกถึงเหรียญรูปคุดจึงนำออกมาคล้องไปที่คอธนิทร์ ฝ่ายนั้นกรี๊ดร้องด้วยความเจ็บปวด ก่อนจะพลัดตกน้ำจมนหายไป วิญญาณเจ้าศิริวัฒนา เย้ยอาโหลกรรมกับหม่อมบัวเงิน แต่หม่อมบัวเงินคิดว่าเจ้าศิริวัฒนาจะมาช่วยเรริน จึงเกิดความแค้นใจ จนเจ็บหน้าอกและขาดใจตาย

สุริยวงศ์รู้สึกสังหรณ์ใจ จึงได้รับขับเรือตามหา จนพบเรรินที่นอนหมดสติ จึงรีบนำส่งโรงพยาบาล แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้นว่าเธออาจจะเป็นอัมพาตครึ่งซีก จำเป็นต้องได้รับการผ่าตัดอย่างเร่งด่วน เหมือนวิญญาณเรรินออกจากร่าง พบหม่อมบัวเงินนั่งร้องไห้ ก่อนที่เจ้าศิริวัฒนาจะปรากฏกายและตรงเข้ามาจับมือเธอ เกิดเป็นพายุหมุนทำให้สามารถกลับเข้าร่าง จึงทำให้เรรินฟื้นขึ้นมาอีกครั้ง

วงศ์พระจันทร์ มาลาสุริยวงศ์ เพราะจะเดินทางไปอยู่ฝรั่งเศสและจะไม่กลับมาที่เมืองหลวงพระบาง อีก ส่วนสุริยวงศ์ เป็นผู้ได้รับมรดกทั้งหมดของหม่อมบัวเงินแต่เพียงผู้เดียว เพราะเขาเป็นหลานคนเดียวที่คอยจัดการดูแลทุกอย่างยามท่านยังมีชีวิต ตลอดเวลาที่ผ่านไปขณะที่เรรินเข้าโรงพยาบาลเขาได้โทรศัพท์หาแฟนสาวทุกวัน อาการของเธอดีขึ้นตามลำดับ และเชื่อว่าสักวันต้องกลับมาเป็นปกติ จะมีเพียง 2 วันก่อนหน้าวันที่โทรศัพท์ไปแต่ไม่มีผู้รับสาย เขาเริ่มใจคอไม่ดี คิดว่าจะต้องเดินทางไปเยี่ยมที่เมืองไทย

ส่วนหอฟิพิภณท์ได้นำผ้าไหมของเจ้าหญิงมะณีรินที่ทอสมบูรณ์ มาจัดแสดงโชว์เป็นไฮไลท์ของดโฌมนักท่องเที่ยวทั้งชาวหลวงพระบาง และชาวต่างประเทศ แม่หญิงวันดาราแนะนำให้สุริยวงศ์ไปไหว้พระขอพรที่ยอดเขาพูสี สุริยวงศ์ยอมทำตาม เพราะจะได้ระลึกความหลัง ครั้งเคยพาเรรินขึ้นมาที่นี่ ในระหว่างที่คุกเข่าขอพรต่อหน้าพระธาตุ สายตาเหลือบไปเห็น เรรินกำลังไหว้พระอยู่เช่นกัน ก็รู้โดยทันทีว่าเป็นแผนการเซอร์ไพรส์ของเธอ เรรินบอกกับสุริยวงศ์ว่าอยากได้อยู่ที่เมืองหลวงพระบางตลอดไป และอยู่กับเขาไม่ทิ้งกันไปไหนตลอดกาล

4. กลวิธีการดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์เรื่องรอยไหม

ผู้เขียนบทมีการปรับโครงเรื่องใหม่โดยการลำดับการเล่าเรื่องใหม่ แต่เดิมที่นางเอกจะต้องพบกับคู่หมั้นก่อนที่จะพบพระเอก เปลี่ยนเป็นให้นางเอกพบกับพระเอกก่อนเพื่อให้ทั้งสองคนรักกันและความรักของพระเอกกับนางเอกเป็นความรักต้องห้าม ผิดชนบ ทำให้เกิดความขัดแย้งของตัวละคร ทั้งขัดแย้งภายในจิตใจที่ตัวละครทั้งสองตัวจะรักกันไม่ได้ และความขัดแย้งระหว่างตัวละครอื่นในเรื่องของการขัดคำสั่งในการทำตามภารกิจหน้าที่ของนางเอกที่ถูกส่งตัวมาเพื่อแต่งงานกับคู่หมั้น เมื่อปรับให้เป็นแบบนี้ทำให้ตัวโครงเรื่องแข็งแกร่งมากขึ้น

การเล่าเรื่องแบบย้อนอดีตของละครรอยไหม มีการวางน้ำหนักรูปร่างการเล่าเรื่องระหว่างอดีตกับปัจจุบันอย่างละเท่ากัน เนื่องจากเหตุการณ์ที่สำคัญและน่าสนใจอยู่ในอดีตเกือบทั้งสิ้น โจทย์ที่สำคัญของผู้เขียนบทคือทำอย่างไรไม่ให้เรื่องในภาคปัจจุบันถูกภาคอดีตกลบไป จึงต้องการผูกโยงตัวละครที่มาจากอดีตคือ “หม่อมบัวเงิน” ให้เป็นตัวเชื่อมเรื่องราว นอกจากนี้ ผู้เขียนบทยังต้องมีการออกแบบการเชื่อมโยงระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ว่าตัวละครสามารถที่จะกลับเข้าไปในอดีตได้อย่างไรบ้าง และในแต่ละครั้งจะต้องไม่ซ้ำกับที่เคยออกแบบไปแล้วด้วย

การสร้างตัวละครผี “อี่เม้ย” ซึ่งผู้เขียนบทตีความว่าเป็นผีเลี้ยง ที่มีความจงรักภักดีต่อเจ้านายและต่อคำสัญญาที่มีให้ ไม่ยอมไปไหน และตั้งใจจะอยู่รับใช้นายตลอดไป ผู้เขียนบทออกแบบตัวนี้ให้มีรูปลักษณะที่อัปลักษณ์ เป็นด้านที่เลวร้าย เหมือนสัตว์ หรือปีศาจที่น่ากลัว เมื่อผู้เขียนบทบรรยายภาพอี่เม้ยอย่างที่เห็นในจินตนาการอย่างละเอียดลงในบทละครแล้ว ฝ่ายศิลปกรรมและตกแต่งใบหน้าผู้แสดงทำหน้าที่สร้างสรรค์ภาพลักษณ์ของตัวละครนี้ให้ตรงกับสิ่งที่ผู้เขียนบทบรรยายไว้ นอกจากนั้น คือจังหวะที่ผู้ชมจะได้เห็นผีในแต่ละครั้ง บางครั้งไม่จำเป็นต้องให้เห็นทั้งตัว แค่เห็นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย เพียงเท่านี้ก็ทำให้เกิดความน่ากลัวมากกว่าเห็นทั้งตัว

การถ่ายทอดเรื่องผ่านบทละครโทรทัศน์เรื่องรอยไหม ผู้เขียนบทต้องมีการศึกษาประวัติความเป็นมาของผ้าฝ้ายนี้ให้ถูกต้องและชัดเจน รายละเอียดในการทอผ้า การใช้เส้นไหม โดยการนำเสนอเหตุการณ์ที่ใช้ใน

การเล่าเรื่องมีการนำเสนอผ่านผ้า พุดถึงเรื่องผ้า ผู้เขียนบทจึงต้องคิดสร้างสรรค์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องให้สอดคล้องกับผ้าด้วย การได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านผ้า ทำให้ข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบฉากที่เกี่ยวกับการทอผ้าสมจริงอีกด้วย

ตารางที่ 2 การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง “รอยไหม” เป็นบทละครโทรทัศน์

หัวข้อ	องค์ความรู้
การวางโครงเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างเหตุผลที่ส่งผลต่อการกระทำของตัวละคร - การสร้างความขัดแย้งของตัวละครให้ชัดเจนทั้งความขัดแย้งภายในและความขัดแย้งภายนอก - การปรับเปลี่ยนโครงเรื่องสามารถทำได้ โดยการจัดลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง - การตีความตัวละครสำคัญอย่างละเอียดลึกซึ้ง - การสร้างให้มีพัฒนาการของตัวละคร - การสร้างเหตุการณ์เพิ่มเพื่อใช้ในการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผ้า
การเล่าย้อนอดีต (Flashback)	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดสัดส่วนเรื่องในปัจจุบันและอดีต - การปรับปรุงเนื้อหาในภาคปัจจุบันให้นำติดตามเท่ากับเรื่องในภาคอดีต - การสร้างตัวละครที่ใช้ในการเชื่อมโยงเรื่องราวทั้งสองยุค - การออกแบบจุดเชื่อมอดีตกับปัจจุบัน แต่ละครั้งต้องไม่ซ้ำกัน - การใช้สัญลักษณ์ดอกไม้แต่ละชนิดแทนตัวละครแต่ละตัว
ตัวละครผี	<ul style="list-style-type: none"> - การตีความตัวละครผีเช่นเดียวกันกับตัวละครสำคัญอื่น ๆ - ตัวละครผีจะต้องมีภารกิจที่ชัดเจนเช่นเดียวกับตัวละครอื่น - ความน่ากลัวของตัวละครผีเกิดขึ้นได้จากรูปลักษณ์ภายนอกและการปรากฏตัว - การเล่าบรรยายภาพที่เห็นในจินตนาการของคนเขียนบททั้งหมดออกมาเป็นตัวหนังสือ เพื่อให้ทีมผลิตนำไปสร้างตัวละครผี
การหาข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - หาข้อมูลเกี่ยวกับผ้าในเรื่องด้วยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านผ้าโดยตรง

5. เรื่องย่อละคร “กี่เพ้า”

“เพกา” ภัณฑารักษ์สาวทำงานที่สถาบันเครื่องแต่งกาย The MET สหรัฐอเมริกา มีหน้าที่ประสานงานนิทรรศการจัดแสดงกี่เพ้า ที่ได้รับความอนุเคราะห์จาก “เจ้าเหวินเยี่ย” นักธุรกิจร้านขายยาชาวฮ่องกง จำนวน 30 ชุด เธอพบกี่เพ้าไหมสีแดงเข้มเลือดนก ซึ่งเป็นชุดที่เกินมา เธอเห็นภาพนิมิตการฆาตกรรมเจ้าของกี่เพ้าคนร้ายสวมกำไลหยกรอยที่หักกลาง เมื่อเจ้าเหวินเยี่ยเห็นชุดกี่เพ้าสีแดงก็โกรธมาก นึกว่าเป็นฝีมือของ “เจ้าหมิงเทียน” ลูกชายคนรอง แต่จริง ๆ แล้วเป็นฝีมือของ “ซีวหลาน” พี่เลี้ยงประจำตระกูล ที่ต้องการให้ผู้คนได้เห็นถึงความสวยงามของชุดกี่เพ้า “โบรอัน” เด็กฝึกงาน กลับทำชุดกี่เพ้าของมาตามชั่งชิ่งหลังขาด เพกาต้องเป็นคนซ่อมชุดดังกล่าว ที่คฤหาสน์ตระกูลเจ้า เพราะเธอเป็นผู้ประสานงาน เจ้าหมิงเทียนพาเพกาไปไหว้พระหวงต้าเซียนเพื่อขอพร เธอกลับพบชายปริศนายีนกระดามาให้เขียนข้อความว่า ‘ความตาย’ แล้วรีบหนีไป

เจ้าเหวินเยี่ยมีภรรยา 2 คน คือ “หวังลีผิง” และ “หลินเมยอิง” ซึ่งมีลูกติดมาด้วยคือ “หลินเพย” หวังลีผิง มีทายาท 2 คนคือ “เจ้าหมีงซาน” กับเจ้าหมีงเทียน ในวัยเด็กเจ้าหมีงซาน มีคู่หมั้นเป็นหญิงชาวไทยชื่อ “สุคนธา” หรือ “เหมยลี่” แต่พ่อและแม่ของสุคนธาตกเครื่องบินเสียชีวิต เจ้าเหวินเยี่ยจึงรับอุปการะ มาอยู่ที่ฮ่องกง แต่เมื่อ 5 ปีที่ผ่านมาเจ้าหมีงซานขับรถตกเขาเสียชีวิต ในขณะที่สุคนธาถูกฆาตกรรมในชุดกี่เพ้าสีแดง เลือดตก ภายในห้องดอกไม้ จึงทำให้ทั้งคู่ไม่ได้แต่งงานกัน

เพกาต้องการทราบความจริงเกี่ยวกับประวัติที่เพ้า เจ้าหมีงเทียนจึงพามาที่สุสานริมหน้าผา ที่ผ่านมา เจ้าหมีงซานไม่เคยรักสุคนธา เพราะเขามี “เหลียงเหวยเหอ” ชายหนุ่มคนรัก ในขณะที่เจ้าหมีงเทียนกับสุคนธา แอบชอบกันแบบเงียบ ๆ และได้มีสัมพันธ์ลึกซึ้งซึ่งกัน เจ้าหมีงเทียนสั่งให้ “อาหั่ว” ตัดชุดกี่เพ้าเพื่อเป็นชุดเจ้าสาว และวางแผนจะแอบไปจดทะเบียนสมรส ก่อนที่จะบอกครอบครัวให้ทราบในภายหลัง แต่สุดท้ายสุคนธาก็ถูกลอบฆ่าเสียก่อน เพกาเริ่มทำงานโดยมี “หลิวหยงซาน” ภัณฑารักษ์พิพิธภัณฑสถานประจำตระกูลเจ้า คอยช่วยเหลือ อีกทั้งยังแอบซ่อนกี่เพ้าของสุคนธาควบคู่ด้วย เพกาได้พบกับเหลียงเหวยเหอ เขาสารภาพว่าไม่ใช่ฆาตกร เขาได้ทะเลาะกับสุคนธาจริง แต่ไม่ใช่คนร้าย วันนั้นเป็นวันที่สุคนธาเปิดเผยความลับของเจ้าหมีงซานว่าเป็นชายรักชายเพราะเธออยากจะแต่งงานกับเจ้าหมีงเทียน เจ้าเหวินเยี่ยและหวังลีผิงโกรธมาก โไลให้เธอไปสำนักฝึกตีที่ห้อง ส่วนเจ้าหมีงซานรีบโทรหาเหลียงเหวยเหอเพื่อแจ้งเรื่อง และขับรถด้วยความเร็วก่อนประสบอุบัติเหตุ เสียชีวิต แต่ทุกคนได้ยินเสียงสุคนธาทะเลาะกับเหลียงเหวยเหอ จึงเชื่อว่าเขาเป็นคนลงมือ ซึ่งตอนนี้เขา ต้องคอยหลบ ๆ ซ่อน ๆ ทั้งที่ไม่ได้เป็นฆาตกร

ภาพที่ 3 จากละครกี่เพ้า

ที่มา: ภาพจากเว็บไซต์สนุกดอทคอม (<https://www.sanook.com/movie/32920/gallery/131715/> กี่เพ้า)

เจ้าหมีงเทียนพาเพกา และชีวหลาน มาพบอาหั่วที่เกาะฉางโจว อาหั่วยินดีที่จะช่วยสอนการย้อมไหม เพราะชุดกี่เพ้าสีแดงเลือดตก เขาเป็นคนข่อมเอง สีไหมที่จะมาซ่อมแซมจึงไม่มีจำหน่ายในท้องตลาดเพกาได้พบ “อาจื่อ” แม่ของเหลียงเหวยเหอ แต่อาจื่อไม่ต้อนรับ เพราะกลัวว่าเพกาเป็นสายของตำรวจ เธอพูดเพียงว่า

ลูกชายตนไม่ใช่คนร้าย เพกาแสดงความบริสุทธิ์ใจด้วยการพาอาศัยไปโรงพยาบาล เพราะเป็นโรคปอดอักเสบ ติดเชื้อ อาศัยจึงยอมอ่อนข้อลง เธอเตือนเพกาว่าอย่าขอมชุดกีฬาอีกต่อไป เพราะเป็นกลางร้าย ไม่มีใครขอมชุดของคนที่ตายไปแล้ว

“แพนไท” ผู้เป็นอา สั่งให้ “ภุมรี” ภรรยา มาหาเพกาที่ฮ่องกง เพราะนั่งสมาธินิมิตเห็นเงาดำประหลาด ล้อมตัวเพกา ภุมรีจึงมอบจิวเวลิ่งโตจิ้นซึ่งทำจากหยกสีเขียวเข้มไว้ให้เธอป้องกันตัว หลังจากนั้นไม่นานเพกาประสบเหตุร้ายไม่ว่าจะเป็น โคมไฟแขวนเดอเลียร์ เกือบหล่นลงมาทับ ถูกขังอยู่ภายในห้องอบผ้า เรือสปีดโบ๊ต ที่เธอโดยสารเกิดระเบิด หรือคนร้ายฆาตกรรมนำมีดปักท้องแล้ววางไว้บนที่เพ้า ซึ่งเหตุการณ์ทั้งหมดชั่วหลาน คาดการณ์ว่าน่าจะเป็นฝีมือของเสียงเหวยเหอ

ความสัมพันธ์ของเจ้าหมีงเตียนกับเพกาเป็นไปได้ด้วยดี จนเขาถึงขนาดขอเธอแต่งงาน เพกายังไม่ตอบตกลงเพราะขอทำหน้าที่ซ่อมกีฬาให้เสร็จก่อน กลางดึกคืนหนึ่ง เพกาเกิดภาพนิมิตก่อนวันที่สุคนธาจะเสียชีวิต สุคนธาคิดที่จะบอกความจริงว่าเจ้าหมีงเตียนเป็นเกย์ แต่เจ้าหมีงเตียนสั่งห้าม พร้อมบอกว่าหากไม่เชื่อฟังอย่าหาว่าไม่เตือน เพกาลำดับเรื่องราว เหตุการณ์ทั้งหมดเอนเอียงไปว่าเจ้าหมีงเตียนเป็นผู้ต้องสงสัยเพราะคำพูดปิดท้ายเชิงขมขู่ และกำไลที่เขาสวมมีรอยหักกลาง เพกาเปิดอีเมลของภุมรีที่เขียนมาเล่าว่า ในวันที่สุคนธาเสียชีวิต เป็นเวลาเดียวกับที่เจ้าหมีงเตียนเดินทางกลับมาจากทำธุระ ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลที่เจ้าหมีงเตียนเคยให้ก่อนหน้าว่าเขากลับมาหลังจากวันที่สุคนธาเสียชีวิตแล้ว 1 วัน เพกาจึงตั้งใจจะเลื่อนนัดกลับ The MET ให้เร็วขึ้นเพราะรู้สึกไม่ปลอดภัย แต่ตัวเต็มทุกที่ เพกาเลยคิดว่าจะเปลี่ยนไปลงที่ประเทศไทยก่อน อาศัยว่าจะพบกับแพนไทและภุมรี เพกาทราบความจริงจากหลิวหยงซาน ว่ากำไลที่เจ้าหมีงเตียนสวมใส่อยู่นั้นแท้ที่จริงแล้วเป็นของหวังลี่ผิง เมื่อ 5 ปีก่อน คุณนายใหญ่ทำกำไลหัก เจ้าเหวินเยี่ยจึงส่งให้ช่างทำทองซ่อม แต่หวังลี่ผิงไม่พอใจเจ้าหมีงเตียนจึงนำไปใส่แทน เสียงเหวยเหอแอบโทรศัพท์หาเพกาโดยโทรเข้าหมายเลขบ้านว่าจะไปพบที่ห้องดอกไม้ เขาเล่าว่าตอนที่ทะเลาะกับสุคนธา ได้กลิ่นเหมือนน้ำมันกลั่นลาเวนเดอร์-มันต์ สูตรของหวังลี่ผิง ในขณะที่หวังลี่ผิงก็ได้เข้ามาในห้องดอกไม้พร้อมปิ่น คุณนายเธอยิ่งที่ท้องของชายหนุ่มด้วยความแค้น เพราะถือว่าเป็นคนทำให้ลูกชายของตัวเองตาย และยอมรับว่าเป็นคนลงมือฆ่าสุคนธา เพราะรับไม่ได้ที่เปิดโปงความลับของเจ้าหมีงเตียน และสารภาพว่าตนอยู่เบื้องหลังเหตุร้ายของเพกาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโคมไฟเรื่องขังเพกาไว้ในห้องอบผ้า หรือจางวานให้มีการกระโดดผ่านทางโทรศัพท์ หวังลี่ผิงยังบอกต่ออีกว่าเดิมทีเจ้าหมีงเตียนวางแผนจะกลับฮ่องกงเวลาตามเวลาเดิมแต่พอรู้ว่าสุคนธาถูกบังคับให้แต่งงาน เลยเปลี่ยนเวลาให้กลับเร็วขึ้น 1 วัน แต่เครื่องเกิดมีปัญหาไป 8 ชั่วโมง จึงทำให้สุดท้ายเจ้าหมีงเตียนก็ต้องกลับเวลาตามเดิม ซึ่งสุคนธาเสียชีวิตและถูกฝังไปแล้ว เพกาคิดจะแย่งปิ่นจากหวังลี่ผิง แต่เสียหลักล้มลง จึงถูกทุบด้วยด้ามปิ่นจนสลบ จิวเวลิ่งโตจิ้นหลุดออกคอ

เจ้าหมีงเตียนกลับมาถึงฮ่องกง พบว่าเพกาหายตัวไป ชั่วหลานเล่าว่าเพกาได้ส่งข้อความมาบอกว่าต้องไปพบญาติที่ประเทศไทย เจ้าหมีงเตียนร้อนใจจึงออกตามหา มาที่ห้องดอกไม้ พบจิวเวลิ่งโตจิ้นตกอยู่ วิญญาณของสุคนธาปรากฏกาย นำทางจนมาหยุดที่สุสาน เจ้าหมีงเตียนลงมือจัดห้อง หวังลี่ผิงพยายามคัดค้าน แต่ลูกชายไม่ฟัง วิญญาณสุคนธาปรากฏตัวหลอกหวังลี่ผิงจนสะดุดล้มศีรษะกระแทกโขดหินจนเสียชีวิต เมื่อเจ้าหมีงเตียน

พบเพกาและเหลียงเหวยเหอ ซึ่งฝ่ายหลังทนพิษบาดแผลไม่ไหวจนเสียชีวิต จึงรับนำร่างของเพกาไปรักษา เมื่ออาการดีขึ้นเธอจึงลงมือซ่อมกึ่งฟ้าชุดมาตามช่วงชิงหลัง และชุดของสุคนธาจนเสร็จเรียบร้อย เจ้าหมิงเทียน โทรศัพท์ไปลาออกให้เพกา และวางแผนให้เธอมาดูแลพิพิธภัณฑที่เก่าของตระกูลเจ้า รวมถึงจะแต่งงานด้วยกันในอนาคต

6. กลวิธีการดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์เรื่องกึ่งฟ้า

รูปแบบการทำงานผู้เขียนบทจะรับโจทย์มาจากทางสถานีโทรทัศน์ และผู้จัดละครว่ามีความต้องการอย่างไร เช่น การเพิ่มเส้นรัก หรือรักแรกพบของพระเอกที่มีต่อนางเอกในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อมีการดัดแปลงเกิดขึ้นต้องขออนุญาตเจ้าของบทประพันธ์ ข้อดีของการดัดแปลงบทละครจากนวนิยายเรื่องนี้ คือ โครงสร้างของเรื่องดี มีการสร้างสถานการณ์ไว้มากเพียงพอ สามารถนำมาเรียงร้อยให้เป็นเรื่องราวและเพิ่มในส่วนของการขยายรายละเอียดของเรื่องเท่านั้นก็เพียงพอ

แก่นของเรื่องที่ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ในนวนิยาย คือ “คนเรารู้หน้าไม่รู้ใจ” เป็นสิ่งที่ผู้เขียนบทต้องรักษาไว้ การเล่าเรื่องเรื่องราวความรักของชายรักชาย ซึ่งเป็นเรื่องต้องห้ามสำหรับคนจีน ส่วนเรื่องการเมืองที่สอดแทรกอยู่ในนวนิยายพอนำมาสร้างเป็นละครจึงเลือกใช้เท่าที่จำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนกับผู้เกี่ยวข้อง

กระบวนการดัดแปลงนวนิยายมาเป็นบทละครเรื่องกึ่งฟ้า ผู้เขียนบทมีการทำโครงเรื่องขยาย (Treatment) ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องและมีการวางเรื่องราวเกี่ยวกับก่าไลหยก ซึ่งจะไขไปสู่เรื่องราวของฆาตกร ซึ่งในเรื่องจะต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างคนที่ใส่ก่าไลหยกในเรื่อง และ เป็นผู้ต้องสงสัยที่นางเอกจะต้องตามสืบจนกว่าจะเจอฆาตกรตัวจริง ซึ่งผู้เขียนบทต้องมีวิธีการเรียกร่องความสนใจซึ่งถ้าเล่าตามนวนิยายจะมีการขมวดปมในช่วงท้ายเรื่อง แต่เมื่อนำมาสร้างเป็นบทละคร จะต้องมีการขมวดปมเป็นระยะ เพื่อให้คนได้ติดตาม และการดัดแปลงนวนิยายเรื่องนี้เป็นบทละครไม่ได้มีการเปลี่ยนเรื่องจากเดิม แต่มีการขยายเพิ่มและมีการกำหนดขอบเขตของตัวละคร “ผีเมย์ลี้” ว่าทำอะไรได้มากน้อยแค่ไหน

การสร้างตัวละครผี “เมย์ลี้” ตัวละครตัวนี้ถูกสร้างให้เป็นผีที่มีเหตุผลทุกครั้งที่มีการปรากฏตัว ในช่วงแรกไม่สามารถสื่อสารกับใครได้ แต่มีการสร้างพัฒนาการของตัวละคร จากเริ่มต้นที่พูดไม่ได้ เริ่มพูดได้บ้าง สื่อสารได้บ้าง และแสดงให้เห็นผ่านภาพว่าฆาตกรเป็นใคร สุดท้ายคือตัวละครผีตัวนี้เริ่มมีพลังอำนาจมากขึ้นและสามารถช่วยนางเอกให้รอดพ้นอันตรายไปได้

การเล่าเรื่องแบบย้อนอดีตของละครเรื่องกึ่งฟ้า การออกแบบการย้อนอดีตของกึ่งฟ้า เป็นเหมือนจิ๊กซอว์ ซึ่งเป็นสูตรของละครแบบนักสืบ คือ เป็นการเล่าย้อนอดีตเพื่อเปิดเหตุการณ์หนึ่ง แล้วตามไปจนเจอ รวบรวมหลักฐานหรือเหตุผลต่าง ๆ โไล่ตามตัวละครที่กำหนดไว้ว่าจะให้นางเอกสงสัยใคร แล้วเปิดประเด็นเรื่องคนนั้นไล่ไปจนจบเรื่องจนถึงฆาตกรตัวจริงในตอนจบเรื่อง

การถ่ายทอดเรื่องผ่านละครโทรทัศน์เรื่องกึ่งฟ้า นั้น แต่ละชุดจะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งในละครจะต้องระมัดระวังในการเล่าเรื่องที่กล่าวถึงประวัติศาสตร์และตัดเนื้อหาในส่วนที่จะก่อความเสียหายหรือเกิดความเข้าใจผิดออกไป

ตารางที่ 3 การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง “ก๊อเพ้า” เป็นบทละครโทรทัศน์

หัวข้อ	องค์ความรู้
การวางโครงเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - การค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ระหว่างบรรทัดและนำมาขยายเป็นเส้นเรื่อง - การปรับเปลี่ยนโครงเรื่องสามารถทำได้และต้องขออนุญาตผู้ประพันธ์ - การทำTreatmentในการเขียนบทละครแนวสืบสวนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก - การเพิ่มเรื่องรักในเรื่องแนวสืบสวนสามารถทำได้ - การคลายปมปัญหาในละครจะเป็นการคลี่คลายที่ละเอียดประณีต - การเล่าเรื่องไม่จำเป็นต้องเล่าตั้งแต่ต้นจนจบ สามารถสลับลำดับการเล่าได้ - การวางโครงสร้างของเรื่องที่ดีมีผลต่อความสนุกของละคร
การเล่าย้อนอดีต (Flashback)	<ul style="list-style-type: none"> - การย้อนอดีตในแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 30 นาที - การย้อนอดีตนานเกินไปจะทำให้หน้าเบื่อไม่น่าติดตามและลืมนเรื่องราวที่น่าเสนอก่อนหน้านี้ - การย้อนอดีตเพื่อเปิดเหตุการณ์ ให้เห็นเบาะแสแต่ยังไม่เฉลย - การวางแผนการย้อนกลับในอดีตว่าจะย้อนตรงจุดใดและย้อนกลับไปเพื่อเหตุใด
ตัวละครผี	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างพัฒนาการให้ตัวละครผีเช่นเดียวกับตัวละครอื่น - ตัวละครผีต้องมีเหตุผลในการกระทำแต่ละอย่าง - ตัวละครผีสามารถสื่อสารกับตัวละครอื่นในเรื่องได้โดยมีเงื่อนไข
การหาข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - หาข้อมูลเกี่ยวกับผ้าและการถักทอวัฒนธรรมผ่านผ้า ต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องโดยเฉพาะข้อมูลทางประวัติศาสตร์
อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - การผลิตละครหากไม่สามารถสร้างได้ตรงตามประวัติศาสตร์ ควรหลีกเลี่ยงที่จะนำเสนอ เพื่อป้องกันความผิดพลาด

7. เรื่องย่อละคร “กลกิโมโน”

เมื่อหลายพันปีก่อน มีตำนานเล่าขานถึงเทพเจ้านกกกระเรียน และเทพเจ้าจิ้งจอก ได้ลงมาที่หุบเขาสึกิเพื่อปราบนางหิมะ ปีศาจที่สร้างพายุหิมะถล่มเมือง ผู้คนพากันล้มตายด้วยโรคระบาด ต้นเหตุมาจากเทพเจ้านกกกระเรียนไม่รับรักเธอ และมีใจให้เพียง “เมียวโจอิจิ” เทพธิดาดาวเดือนเจ็ด เท่านั้น เทพเจ้านกกกระเรียนยอมกรีดเลือดผสมในน้ำแจกจ่ายให้ชาวบ้านเพื่อเป็นการรักษา ด้านเทพเจ้าจิ้งจอกต่อสู้กับนางหิมะ จนร่างแตกสลายทั้งคู่ แต่เทพเจ้านกกกระเรียนยังยืนยันที่จะช่วยเหลือชาวบ้านต่อไป แม้ประตูสวรรค์จะปิดลง...

“รินดารา” หญิงสาวที่มีสัมผัสพิเศษ ได้ยินเสียงสัตว์คุยกัน (Animal whisperer) ได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ประเทศญี่ปุ่น ในด้านกายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ แต่เธอเรียนไม่จบตามกำหนดซึ่งปีสุดท้ายจะต้องออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด จำเป็นต้องหางานพิเศษทำ โดยได้งานในสวนสนุกแห่งหนึ่งในโตเกียว

วันหนึ่งรินดาราได้พบกับ “อายุมิ” เด็กหญิงพิการที่พลัดหลงกับ “อาคิระ” ผู้เป็นอา เธอได้ช่วยหนูน้อย ออกตามหาผู้ปกครอง แต่ “ริเอะ” หญิงสาวที่มาติดพันอาคิระ คิดว่าเธอจะลักพาตัวอายุมิ จึงโวยวายตำท้อ โชคดีที่อาคิระเข้ามายุติปัญหาได้ทัน แต่การช่วยเหลืออายุมิทำให้รินดาราเข้าทำงานสาย “อิซาโอะ” ผู้จัดการสวนสนุก จำเป็นต้องไล่เธอออก

รินดาราค้างค่าเช่าห้องหลายเดือน ทำให้ “นัตซึโกะ” เจ้าของห้องพักไล่เธอให้ไปอยู่ที่อื่น อาคิระมา แสดงความรับผิดชอบที่เป็นต้นเหตุให้รินดาราต้องถูกไล่ออกจากงาน และยินดีจะชดใช้หนี้สินให้ทั้งหมด แต่ต้อง แลกกับการที่เธอต้องมาเป็นครูพี่เลี้ยงอายุมิ ตามคำสั่งของ “ท่านชายโฮชิโนอิจิ” เทพเจ้านกกระเรียนที่อาศัย อยู่บนหอคอย ของตระกูลมียาคาวะ

ตระกูลมียาคาวะดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการทอผ้ากิโมโน ต้นตระกูลมีหน้าที่ทอถวายพระจักรพรรดิและ จักรพรรดินี ซึ่งไม่ถูกกับตระกูลเรียวอิจิ เพราะฝ่ายหลังคิดว่าเทพเจ้านกกระเรียน เป็นต้นเหตุให้ “คิซุเนะโอจิ” เทพเจ้าจิ้งจอกสูญสลาย “โดสุเกะ” ผู้นำตระกูลเรียวอิจิ รับรู้ถึงลางร้ายที่กำลังจะมีหญิงสาวมาคลายคำสาป จากสวรรค์ จึงสั่งให้ “ฮิเดโนริ” หลานชายที่เป็นลูกผสมระหว่างคนกับจิ้งจอก ดักพบหญิงแปลกหน้าและลงมือ ฆ่าเพื่อตัดไฟแต่ต้นลม

“มิกิ” เป็นลูกสาวคนโตของตระกูลมียาคาวะ มีหน้าที่ทอกิโมโนโฮชิ ของท่านชายโฮชิโนอิจิ ซึ่งเชื่อว่า หากทอกิโมโนชิ้นนี้สำเร็จ ท่านชายจะสามารถกลับสวรรค์ได้อีกครั้ง หากแต่ยังขาดขนนกกระเรียนทองคำเพื่อ ทอส่วนปีกที่เหลือ มิกิให้คนออกตามหาทั่วญี่ปุ่น แต่กลับไม่พบขนนกดังกล่าว

รินดาราเริ่มต้นงานกายภาพบำบัดอายุมิอย่างตั้งใจ พร้อมปฏิบัติแนวคิดวิธีการเลี้ยงหลานของอาคิระ ที่ตามใจจนเกินไป จนทำให้อายุมิไม่สามารถเดินได้เสียที่ ท่านชายโฮชิโนอิจิ มอบโซโมริ เครื่องรางป้องกันภูตผี ปีศาจให้เป็นของขวัญวันเกิดแก่รินดารา ท่านชายมีญาณหยั่งรู้ว่ารินดารา คือภาคหนึ่งของเมียวจิอิจิ ที่แบ่ง ภาคลงมาเพื่อช่วยตามหาขนนกกระเรียนทองคำให้แก่เขา

“ฮิโตะชิเมะโคะเซะ” ปีศาจเด็กตาเดียว ทาสรับใช้ของโดสุเกะ แปลงกายเป็นเด็กชายที่กำลังหลงทาง หลอกให้รินดาราพาไปพบพ่อแม่บนยอดเขา ที่นั่นรินดาราพบกับปีศาจคอยาว และยักษ์ตัวใหญ่ ตามหลอกหลอน ดีที่เธอมีโซโมริ เลยรอดพ้นมาได้

โดสุเกะทำพิธีอัญเชิญวิญญาณ “ยูกิฮิเมะ” นางหิมะที่ถูกสะกดอยู่ในตุ๊กตาฮินะ ให้ออกมาอีกครั้ง เพื่อยับยั้งการมาของรินดาราที่จะทำลายตระกูลเรียวอิจิตามคำทำนาย

“โอ” หลานสาวมิกิ มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับฮิเดโนริ เธอถูกฝ่ายชายหลอกใช้ ให้ออกความเคลื่อนไหว ของตระกูลมียาคาวะเรื่อยมา ในขณะที่ฮิเดโนริหลงรักรินดาราเมื่อแรกเห็น ทำให้โอรู้สึกไม่พอใจ และพยายาม สร้างประเด็นว่ารินดาราอาจจะเป็นสายจากตระกูลเรียวอิจิ

รินดาราได้เก็บลูกนกกระเรียนตัวหนึ่งมาเลี้ยง และตั้งชื่อว่า “ฮิเมะ” เธอสามารถพูดคุยกับลูกนก และทราบจากฮิเมะด้วยว่าท่านชายโฮชิโนอิจิก็สามารถสื่อสารกับสัตว์ได้ทุกชนิดเช่นกัน ด้วยความสงสัยว่าบน

หอคอยต้องมีความลับซ่อนอยู่ รินดาราจึงตัดสินใจแอบขึ้นไป ปรากฏว่าขณะที่เดิน พื้นห้องกลับสั่นเพราะเป็นพื้นกล ทานชายโฮชิโนอิจิ อนุญาตให้เข้ามาภายในห้อง และเล่าประวัติความเป็นมาของตนและผ้ากิโมโนให้ รินดาราได้รับรู้

“ศรีตา” แม่ของรินดารา รีบโทรศัพท์มาแจ้งข่าวว่า “สุรินทร์” ผู้เป็นสามีกำลังล้มป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ต้องรีบแอดมิทเข้าโรงพยาบาล เธอได้รับอนุญาตจากมิกิให้เดินทางกลับบ้านได้ โดยที่อาคิระขอติดตามไปเมืองไทยด้วย ซึ่งจุดเริ่มต้นของความรักก่อตัวขึ้นเมื่อทั้งคู่ใกล้ชิดกัน ก่อนออกเดินทางทานชายโฮชิโนอิจิ ได้มอบขวดบรรจุเลือดของเทพนกระเรียน ให้เธอติดตัวมาด้วย รินดาราตัดสินใจผสมน้ำให้กับสุรินทร์ดื่ม จากอาการโคมาที่แพทย์กำลังเร่งช่วยเหลือ คนไข้กลับอาการดีขึ้นอย่างประหลาด เมื่อพ้ออาการไม่นาเป็นหวัง รินดาราและอาคิระจึงขอตัวกลับเพื่อมาทำภารกิจกายภาพให้อายุมีต่อไป

ในระหว่างที่รินดาราเดินทางกลับประเทศไทย โอโต้แอบเข้ามาในห้องของเธอ พร้อมซ่อนยันต์ป้องกันภูตผีปีศาจ ไว้ใต้เตียง เพื่อสร้างสถานการณ์ใส่ร้ายว่ารินดาราเป็นสายให้กับตระกูลเรียวอิจิ แต่อิเมะเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดจึงมาบอกรินดาราภายหลัง และเมื่อยันต์ถูกดึงออก ทำให้ฮิโตชิ สามารถเข้ามาเล่นกับอายุมีได้ทุกคืน

ยูกิอิเมะให้ฮิโตชิ ลักพาตัวอายุมีมาหักขัง เพื่อเป็นการเซ็นสัญญาเวรดวงวิญญาณเทพเจ้าจิ้งจอก ทานชายมีญาณพิเศษสัมผัสได้ว่าเป็นฝีมือของฮิโตชิ จึงรีบออกตามไปช่วยเหลือ โดสุเกะไม่สามารถควบคุม นางหิมะได้ จึงนั่งสมาธิติดต่อกับเทพเจ้าจิ้งจอกเพื่อให้มาจัดการ ซึ่งโชคดีที่จัดการสำเร็จ แต่ฮิเดโนริซึ่งร่วมต่อสู้กับนางหิมะด้วย ได้รับบาดเจ็บจนกลายเป็นจิ้งจอกเก้าหางและรีบหนีเข้าป่าไม่ออกมาอีกเลย หลังจากนั้น เมืองสึกิกิก็กลับเข้าสู่สภาวะปกติอีกครั้ง

อิเมะ นกกระเรียนที่รินดาราเก็บมาเลี้ยง คือ “คินซึรุ” นกกระเรียนทองคำในตำนานที่ตามหา ยอมสลัดขนให้มิกินำไปปั่นเพื่อเป็นเส้นไหม และใช้ทอกิโมโนโฮชิส่วนที่เหลือ สามารถส่งทานชายโฮชิโนอิจิ กลับสวรรค์ได้สำเร็จ

ในส่วนโอเมือความลับถูกเปิดเผยว่าเป็นคนสร้างเรื่องใส่ร้ายรินดารา ประกอบกับที่ผ่านมาเป็นสายให้กับตระกูลเรียวอิจิ จึงไม่กล้าสู้หน้า ยอมออกจากตระกูลไปอาศัยอยู่ที่อื่น ด้านริเอะที่ผิดหวังจากอาคิระได้ตัดสินใจปิดห้องเสื้อในโตเกียวและเดินทางไปอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส

ความรักที่อาคิระมีให้รินดารา ยังเติมเต็มให้กันจนกระทั่งวันหนึ่งเขาขอเธอแต่งงาน ซึ่งฝ่ายหญิงก็ไม่ปฏิเสธ ทั้งคู่สร้างครอบครัวด้วยกันอยู่บนหุบเขาสึกิ ตระกูลมียาคาวะ อย่างสงบสุข

ภาพที่ 4 จากละครกลกิโมโน

ที่มา: ภาพจากเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (<https://www.thairath.co.th/novel/konkimono>)

8. กลวิธีการดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์เรื่องกลกิโมโน

การเริ่มต้นเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่องกลกิโมโนแตกต่างจากเรื่องอื่นตรงที่ ผู้เขียนบทจะได้โครงเรื่องมาก่อนที่จะเป็นนวนิยาย จากนั้นผู้เขียนบทได้รับโจทย์จากทางผู้จัดละครถึงแนวละครเรื่องนี้ เริ่มทำงานด้วยการสร้างตัวละคร การหาข้อมูลเรื่องผ้าที่เกี่ยวข้องกับในเรื่อง การเดินทางไปดูสถานที่ถ่ายทำจากนั้นจึงกลับมาเขียนบทต่อ การเขียนบทจะมีการวาง Treatment (โครงเรื่องขยาย) ประชุมกับต้นสังกัดของนักแสดงนำ ทำบทตอนที่ 1-3 ส่งไปให้ทางต้นสังกัดและผู้จัดละครพิจารณา ปรับแก้ Mood and Tone ให้เป็นแนวทางเดียวกับที่ต้องการ

การเล่าเรื่องแบบย้อนอดีตของละครเรื่องกลกิโมโน มีแนวคิดว่าการย้อนอดีตมากเกินไปทำให้เรื่องไม่เดิน เป็นการหยุดเรื่องราวในละครตรงจุดนี้แล้วไปเล่าอีกจุดหนึ่ง ในเรื่องนี้จะเป็นการย้อนไปอธิบายที่มาที่ไปของเรื่องนี้ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร จากนั้นก็เล่าเรื่องปัจจุบันไม่มีการย้อนกลับไปเล่าเรื่องราวในอดีตอีกเลย

การสร้างตัวละครผี “ปีศาจหิมะ” เป็นการสร้างตัวละครที่ยึดติดอยู่กับความลุ่มหลงในความรัก และมีเสน่ห์แบบผู้หญิงญี่ปุ่นที่รวมความงดงามของศิลปะ ตัวเรื่องแต่เดิมเป็นแนว แฟนตาซีและมีผีหลายตัวมาก แต่ผู้เขียนบทเลือกโฟกัสที่ตัวปีศาจหิมะและตัวผีเด็ก (ฮิโตชิเมะ โคะเซะ) ซึ่งเรื่องนี้ผีเป็นตัวร้าย ไม่ใช่ผีที่อยู่ในผ้าเหมือนเรื่องอื่นที่ผ่านมา

การถ่ายทอดเรื่องราวของผ้าผ่านละครโทรทัศน์เรื่องกลกิโมโน เริ่มจากการหาข้อมูล ดูผ้ากิโมโนของจริงที่เป็นงานศิลปะซึ่งถ่ายทอดลงในตัวผ้า ในเรื่องนี้ผู้เขียนบทเน้นในเรื่องของการตามหาขนนกกระเรียนเพื่อนำมาใช้ปั่นด้ายเป็นเส้นไหมทองคำ เพื่อปักกิโมโนให้กลับสู่สภาพเดิม ในฉากที่เป็นการทอกิโมโนจะมีไม้เยาะไม้เน้นภาพการทอหรือกระบวนการทำผ้า เรื่องนี้ผ้าหรือกิโมโนเป็นตัวเชื่อมโยง ระหว่างพระเอก นางเอก และผี

ตารางที่ 4 การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง “กลกิโมโน” เป็นบทละครโทรทัศน์

หัวข้อ	องค์ความรู้
การวางโครงเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับเปลี่ยนโครงเรื่องสามารถทำได้และต้องขออนุญาตผู้ประพันธ์ - การหาข้อมูลควรมีการไปดูสถานที่จริงเพื่อนำมาใช้ในการเขียนบท - การกำหนดแก่นของเรื่องในละครต้องมีความชัดเจน - สร้างสถานการณ์เพิ่มเติมหรือต่อเนื่องจากในนวนิยายเพื่อให้เรื่องสนุกและสมบูรณ์ - การเลือกนำเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในนวนิยายมาใช้ในการเขียนบทละคร
การเล่าย้อนอดีต (Flashback)	<ul style="list-style-type: none"> - การเล่าย้อนอดีตมากเกินไปทำให้เรื่องหยุดอยู่กับที่ - การเล่าเรื่องย้อนอดีตควรทำในส่วนที่จำเป็นเท่านั้น
ตัวละครผี	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างที่มาของตัวละครผีแต่ละตัวให้มีความต้องการและภารกิจที่ชัดเจน - ในเรื่องที่มีตัวละครผีมากกว่า 1 ตัวละคร ต้องมีการแบ่งให้ชัดเจนถึงตัวละครผีตัวที่สำคัญที่สุด
การหาข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - หาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของผ้ารวมทั้งจำเป็นต้องสัมผัสเรียนรู้จากของจริง

9. องค์ความรู้เรื่องการดัดแปลงนวนิยายชุดผ้าของพงศกรเป็นบทละครโทรทัศน์

ในส่วนของการวางโครงเรื่อง สามารถแบ่งออกได้เป็น วิธีการทำงานของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ในการวางโครงเรื่อง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร และเทคนิคการเล่าเรื่อง

ตารางที่ 5 องค์ความรู้เรื่องการวางโครงเรื่อง

องค์ความรู้	การวางโครงเรื่อง
การวางโครงเรื่อง	<p><u>วิธีการทำงาน</u></p> <p>มีการจดบันทึกรายละเอียดที่จำเป็นต้องใช้ในการเขียนบทหลังจากอ่านนวนิยาย การหาข้อมูลโดยการไปดูสถานที่จริงเพื่อนำมาใช้ในการเขียนบท รวมถึงการวางโครงสร้างของเรื่องให้ดีกว่าก่อนที่จะเริ่มลงมือเขียนบท</p>
	<p><u>การปรับปรุง-เปลี่ยนแปลง</u></p> <p>การปรับเปลี่ยนโครงเรื่องสามารถทำได้แต่ต้องขออนุญาตผู้ประพันธ์ และจำเป็นต้องเก็บแก่นเรื่องของเดิมไว้ การปรับเปลี่ยนโครงเรื่องสามารถทำได้โดยการจัดลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง การเพิ่มทวนำเรื่องจะทำให้รู้ที่มาของเรื่อง รู้จักตัวละคร และยังทำให้เรื่องสมบูรณ์แบบ รวมถึงการเพิ่มทวนส่งท้ายเรื่องด้วย การสร้างเหตุการณ์เพิ่มหรือต่อเนื่องจากในนวนิยายเพื่อให้เรื่องสนุกและสมบูรณ์ การสร้างเหตุการณ์เพื่อใช้ในการเล่าเรื่องผ่าที่สอดคล้องกับเนื้อหาในเรื่อง และในการเพิ่มเรื่องรักในละครแนวสืบสวนสามารถทำได้</p>
	<p><u>การสร้างตัวละคร</u></p> <p>การตีความตัวละครสำคัญอย่างละเอียดลึกซึ้ง การสร้างเหตุผลที่ส่งผลต่อการกระทำของตัวละคร การสร้างความขัดแย้งของตัวละครให้ชัดเจนทั้งความขัดแย้งภายในและความขัดแย้งภายนอก รวมถึงการสร้างตัวละครให้มีพัฒนาการ</p>
	<p><u>เทคนิคการเล่าเรื่อง</u></p> <p>การเปิดเรื่องต้องทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจ การเล่าเรื่องไม่จำเป็นต้องเล่าตั้งแต่ต้นจนจบ สามารถสลับลำดับการเล่าได้ การกำหนดแก่นของเรื่องในละครต้องมีความชัดเจน การคลายปมปัญหาในละครจะเป็นการคลี่คลายที่ละเอียดประณีต การค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ระหว่างบรรทัดและนำมาขยายเป็นเส้นเรื่อง การเลือกนำเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในนวนิยายมาใช้ในการเขียนบทละคร และการทำ Treatment (โครงเรื่องขยาย) ในการเขียนบทละครแนวสืบสวนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก</p>

องค์ความรู้เรื่องการดัดแปลงนวนิยายชุดฟ้าของพงศกรเป็นบทละครโทรทัศน์ ในส่วนของการเล่าย้อนอดีต (Flashback) สามารถแบ่งออกได้เป็น กรอบเวลาที่ใช้ในการเล่าย้อนอดีต และการกำหนดจุดเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน

ตารางที่ 6 องค์ความรู้เรื่องการเล่าย้อนอดีต (Flashback)

องค์ความรู้	การเล่าย้อนอดีต (Flashback)
การเล่าย้อนอดีต (Flashback)	<p><u>กรอบเวลา</u></p> <p>การใช้เวลาเล่าเรื่องย้อนอดีตนานเกินไปทำให้เรื่องหยุดอยู่กับที่ นำเบื้อไม่น่าติดตามและลืมเรื่องราวที่น่าเสนาอก่อนหน้านี้ ควรการกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการเล่าเรื่องอดีตและตัดกลับมาปัจจุบัน การย้อนอดีตในแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 30 นาที และการเล่าเรื่องย้อนอดีตควรทำในส่วนที่จำเป็นเท่านั้น</p> <p><u>จุดเชื่อมโยงอดีต-ปัจจุบัน</u></p> <p>มีการออกแบบจุดเชื่อมอดีตกับปัจจุบัน การเล่าเรื่องย้อนอดีตต้องออกแบบการเดินทางไป-กลับแต่ละครั้งในแบบที่ไม่ซ้ำกัน มีการสร้างตัวละครที่ใช้ในการเชื่อมโยงเรื่องราวทั้งสองยุค มีการวางแผนการย้อนกลับในอดีตว่าจะย้อนตรงจุดใดและย้อนกลับไปเพื่อเหตุใดและมีการปรับปรุงเนื้อหาในภาคปัจจุบันให้น่าติดตามเท่ากับเรื่องในภาคอดีต</p>

องค์ความรู้เรื่องการดัดแปลงนวนิยายชุดผ้าของพงศกรเป็นบทละครโทรทัศน์ ในส่วนของการสร้างตัวละครผี สามารถแบ่งออกได้เป็น การปรากฏตัวของผี การสร้างตัวละคร และเทคนิคในการเขียน

ตารางที่ 7 องค์ความรู้เรื่องการสร้างตัวละครผี

องค์ความรู้	การสร้างตัวละครผี
การสร้างตัวละครผี	<p><u>การปรากฏตัว</u></p> <p>ความน่ากลัวของละครผีอยู่ที่การปรากฏตัว รูปลักษณ์ และ จังหวะที่เหมาะสม การปรากฏตัวของตัวละครผีบ่อยเกินไปทำให้ผีไม่น่ากลัว ควรเลือกให้เห็นเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งจะทำให้รู้สึกน่ากลัวกว่าเห็นทั้งหมด มุมกล้องและมุมมองของผู้กำกับช่วยทำให้ตัวละครผีน่ากลัวได้</p> <p><u>การสร้างตัวละคร</u></p> <p>ต้องมีการตีความตัวละครผีเช่นเดียวกับตัวละครสำคัญอื่น ๆ ตัวละครผีจะต้องมีการกิจที่ชัดเจน สร้างพัฒนาการให้ตัวละครผีเช่นเดียวกับตัวละครอื่น และในเรื่องที่มีตัวละครผีมากกว่า 1 ตัวละคร ต้องมีการแบ่งให้ชัดเจนถึงตัวละครผีตัวที่สำคัญที่สุดด้วย</p> <p><u>เทคนิคการเขียน</u></p> <p>การเล่าบรรยายภาพที่เห็นในจินตนาการของคนเขียนบททั้งหมดลงในบทละครโทรทัศน์ เพื่อให้ทีมผลิตนำไปสร้างตัวละครผีให้ได้ใกล้เคียงมากที่สุด</p>

องค์ความรู้เรื่องการดัดแปลงนวนิยายชุดผ้าของพงศกรเป็นบทละครโทรทัศน์ ในส่วนของการหาข้อมูลและอื่น ๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น การหาข้อมูลเรื่องผ้า การหาข้อมูลประวัติศาสตร์ และอื่น ๆ

ตารางที่ 8 องค์ความรู้เรื่องการหาข้อมูลและอื่น ๆ

องค์ความรู้	การหาข้อมูลและอื่น ๆ
การหาข้อมูล	<p><u>การหาข้อมูลเรื่องผ้า</u> หาข้อมูลเกี่ยวกับผ้าในเรื่องด้วยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านผ้าโดยตรงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของผ้ารวมทั้งจำเป็นที่ต้องสัมผัสเรียนรู้จากของจริง</p> <p><u>การหาข้อมูลประวัติศาสตร์</u> ตรวจสอบข้อมูลที่สามารถได้ว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่โดยเฉพาะข้อมูลทางประวัติศาสตร์หลักเลี่ยงการเล่าเรื่องราวในประวัติศาสตร์ที่ก่อให้เกิดความกระทบกระเทือน</p>
อื่น ๆ	<p><u>อื่น ๆ</u> การปรับลดตัวละครในเรื่องที่มีจำนวนมากเกินไปออกได้ เหลือไว้เท่าที่จำเป็น และการปรับเปลี่ยนฉาก/สถานที่ได้โดยคำนึงถึงความเหมาะสม</p>

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

การศึกษาเรื่อง “การดัดแปลงนวนิยายชุดผ้า ของ พงศกร เป็นบทละครโทรทัศน์” มีข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การศึกษาเทคนิคการเขียนบทละครโทรทัศน์โดยเจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเป็นการศึกษาเปรียบเทียบเทคนิคการเขียนบทละครของผู้เขียนบทมากกว่า 1 ท่านขึ้นไป โดยเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่อง ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์
2. การศึกษาเปรียบเทียบการเชื่อมโยงบทประพันธ์ไปสู่บทละครโทรทัศน์ โดยเลือกเรื่องที่น่าสนใจของผู้วิจัย สร้างหน่วยวิเคราะห์ การเทคนิคการดัดแปลงโดยการศึกษาต้นทาง (บทประพันธ์) และการศึกษาปลายทาง (บทละครโทรทัศน์)
3. การเข้าไปสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในการสร้างบทละครโทรทัศน์ ทั้งจากนวนิยาย และบทดั้งเดิม จะทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึงวิธีการและกระบวนการเขียนบทละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน
4. การศึกษาโครงสร้างการเล่าเรื่อง การเขียนบทละครโทรทัศน์แต่ละแนว (Genre) เพื่อศึกษาเทคนิคการเขียนบทละครโทรทัศน์แนวต่าง ๆ
5. การศึกษาเกี่ยวกับบทละครโทรทัศน์จากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาผู้ส่งสาร (ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์) การศึกษาเนื้อหาของบทละครโทรทัศน์ การศึกษาช่องทางการสื่อสารของละครโทรทัศน์ การศึกษาผู้รับสาร (ผู้ชมละครโทรทัศน์) แล้วนำผลการศึกษาทั้งหมด มาสร้างเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาบทละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). *แนวพินิจใหม่ในสื่อสารศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ดำเกิง จิตะปิยะศักดิ์. (2546). *เอกสารประกอบการสอน พื้นฐานการเขียนบทละคร*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนบางกอกการละคร.
- ไพโรจน์ บุญประกอบ. (2539). *การเขียนสร้างสรรค์: เรื่องสั้น-นวนิยาย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- Blum, R. A. (2001). *Television and screen writing: From concept to contract*. Boston, MA: Focal Press.
- Casey, B., Casey, N., & Calvert, B. (2006). *Television studies: The key concepts* (2nd ed.). New York: Routledge.
- Chappel, D. K. (1994). *Drama*. New York: Macmillan.
- Dancyger, K. (2001). *Global scriptwriting*. Boston, MA: Focal Press.
- Thornham, S., & Purvis, T. (2005). *Television drama theories and identities*. New York: Palgrave Macmillan.
- Van Nostran, W. J. (1996). *The scriptwriter's handbook*. Boston, MA: Focal Press.